

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	3
1.2.	METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	3
2.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
2.1.	TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE	5
2.2.	CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	6
2.3.	POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
2.4.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	8
3.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU	9
3.1.	UKSZTAŁTOWANIE TERENU	9
3.2.	BUDOWA GEOLOGICZNA	9
	ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE	10
	OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI	10
3.3.	WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE	10
	OBSZARY O PŁYTKIM ZALEGANIU WÓD GRUNTOWYCH	11
	JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)	11
3.4.	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY	12
3.5.	HYDROGRAFIA	13
3.6.	KLIMAT	16
3.7.	WARUNKI AEROSANITARNE	16
3.8.	KLIMAT AKUSTYCZNY	17
3.9.	BIOSFERA	18
3.10.	OBSZARY CHRONIONE	20
4.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	21
5.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	21
6.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	23
7.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTORNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	24
7.1.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	25
7.2.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY	27
7.3.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	28
7.3.1.	WPŁYW NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD	29
7.4.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE	30
7.5.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI	31
7.6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	37
7.6.1.	WPŁYW NA TERIOLOGICZNE KORYTARZE EKOLOGICZNE	38
7.7.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE	38
7.7.1.	LAS Y OCHRONNE	38
7.7.2.	GRUNTY ROLNE I LEŚNE	38
7.7.3.	ZŁOŻA KOPALIN	38
7.8.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ	39
7.9.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRĄ MATERIALNE I ZABYTKI	39
7.10.	USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030	41
8.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	43
9.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	43

10.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	44
10.1.	OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	45
10.2.	OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	45
10.3.	OCHRONA WÓD.....	46
10.4.	OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	46
10.5.	OCHRONA PRZYRODY	47
11.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE.....	48
12.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	49

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1	Lokalizacja terenu objętego opracowaniem	5
-----------	--	---

SPIS TABEL:

TABELA 1	Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z poszczególnych źródeł.....	18
TABELA 2	Charakterystyka typów oddziaływań wynikających z realizacji nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania	25
TABELA 3	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.....	34
TABELA 4	Zestawienie budynków o wartościach kulturowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków	39
TABELA 5	Zestawienie obiektów małej architektury o wartościach kulturowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków	40

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

ZAŁĄCZNIK 1.	Mapa prognozy oddziaływania na środowisko	w skali 1: 5 000.
--------------	---	-------------------

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie Placu Jana w Bytomiu.

Zasadniczym celem niniejszej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczeń i zagospodarowania terenu.

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisku został określony w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).

1.2. METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dokonano rozpoznania i analizy uwarunkowań ekofizjograficznych terenu objętego projektem planu miejscowego, a następnie w ich kontekście oszacowano możliwe oddziaływanie na środowisko projektowanego sposobu zagospodarowania terenu. Przeanalizowano czynniki potencjalnie mogące wpłynąć niekorzystnie na środowisko. Dokonano oceny projektu planu w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych. Źródło informacji o stanie środowiska i jego zasobach na przedmiotowym terenie stanowiły dostępne opracowania, a także materiały kartograficzne.

Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Prognozę sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

- 1.2.1.) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112);
- 1.2.2.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2024, poz. 54);
- 1.2.3.) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity, Dz.U. 2023, poz. 1336);
- 1.2.4.) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2023, poz. 1478);
- 1.2.5.) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity, Dz.U. 2023, poz. 633);
- 1.2.6.) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. 2023, poz. 1356);
- 1.2.7.) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. 2024, poz. 82);
- 1.2.8.) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 840);
- 1.2.9.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity, Dz.U. 2014, poz. 112);
- 1.2.10.) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448);
- 1.2.11.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300);
- 1.2.12.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335);
- 1.2.13.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380);
- 1.2.14.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409);

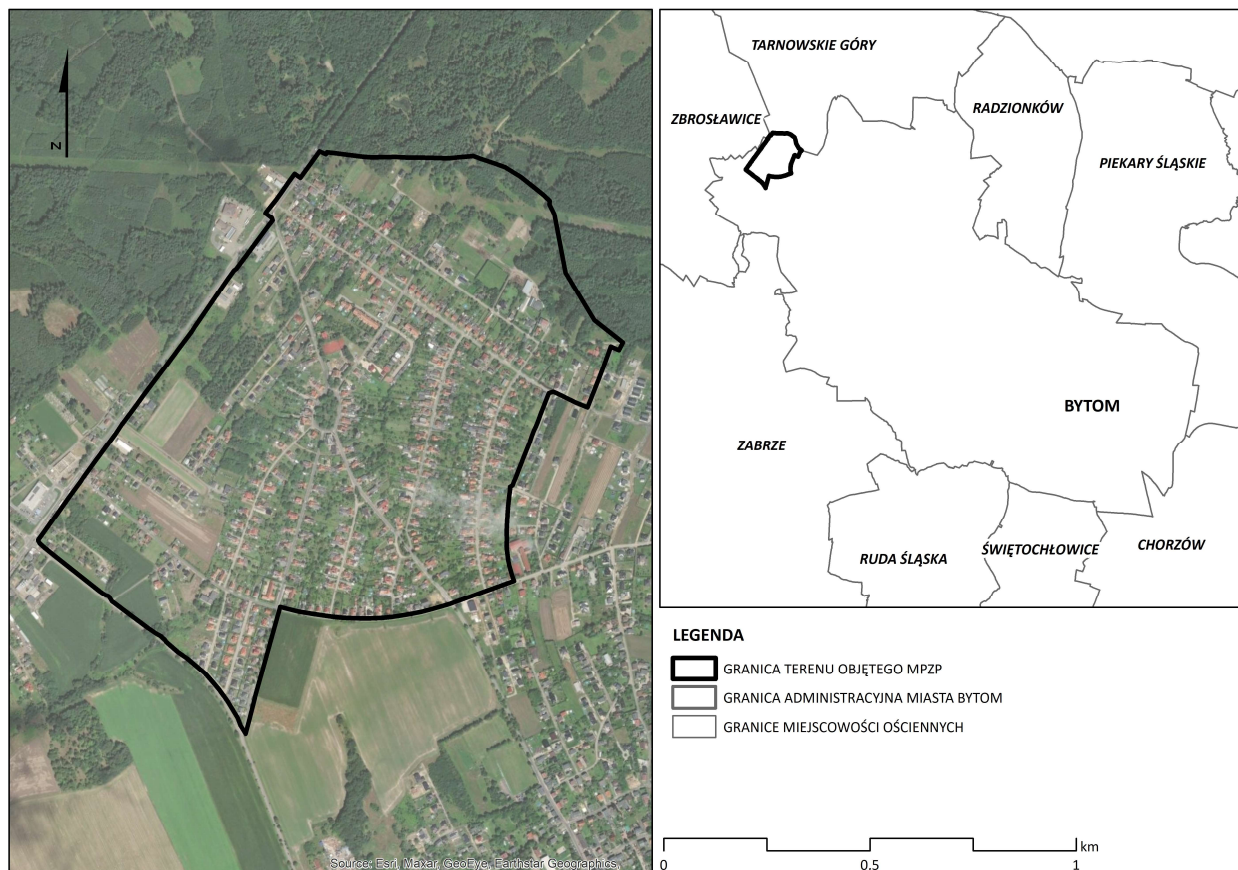
- 1.2.15.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408);
- 1.2.16.) Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. 2021, poz. 1718);
- 1.2.17.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.);
- 1.2.18.) Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano informacje zawarte w następujących materiałach źródłowych:

- 1.2.19.) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;
- 1.2.20.) Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bytomia na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, wyk. Główny Instytut Górnictwa, 2012 r.;
- 1.2.21.) Strategia Rozwoju Miasta Bytom 2020+, Bytom 2014 r.;
- 1.2.22.) Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030, opracowana we współpracy Urzędu Marszałkowskiego oraz Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, 2012 r.
- 1.2.23.) Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
- 1.2.24.) Mapa hydrograficzna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
- 1.2.25.) Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa;
- 1.2.26.) Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.27.) Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.28.) Jędrzejewski W. i in. 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011);
- 1.2.29.) Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;
- 1.2.30.) *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2013 r.;
- 1.2.31.) Ocena stanu akustycznego województwa śląskiego na podstawie map akustycznych wykonanych w ramach III etapu mapowania, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice 2018 r.;
- 1.2.32.) <http://www.katowice.wios.gov.pl>;
- 1.2.33.) powietrze.katowice.wios.gov.pl;
- 1.2.34.) <http://wkz.katowice.pl/>;
- 1.2.35.) <http://katowice.rdos.gov.pl/>;
- 1.2.36.) www.gddkia.gov.pl;
- 1.2.37.) www.btsearch.pl (stan na 04.2024);
- 1.2.38.) <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>;
- 1.2.39.) <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO>;
- 1.2.40.) <http://pgi.gov.pl>;
- 1.2.41.) <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/>;
- 1.2.42.) <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- 1.2.43.) <http://opitpp.orsip.pl>;
- 1.2.44.) <https://crfop.gdos.gov.pl/>;
- 1.2.45.) <http://www.bytom.pl>;
- 1.2.46.) <https://sitplan.um.bytom.pl/>.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE

RYSUNEK 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem

Teren objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest w północno – zachodniej części miasta Bytomia, w rejonie dzielnicy Stolarzowice i zajmuje powierzchnię około 106,7 ha. Jego północna granica przebiega w rejonie obszarów zadrzewionych o charakterze leśnym i stanowi ją granica administracyjna miasta Bytomia z gminą Tarnowskie Góry (Repty Śląskie). Wschodnia granica analizowanego terenu przebiega wzdłuż ul. Planeta oraz w rejonie zabudowań mieszkalnych, zlokalizowanych po wschodniej stronie ul. Xawerego Dunikowskiego. Południową granicę terenu wyznaczają ulice: Tadeusza Kościuszki, Bronisława Czecha i Ptakowicka. Zachodnią granicę opracowania wyznacza ul. Żołnierska (droga krajowa nr 78), pozostająca w większości poza zakresem opracowania.

W granicach analizowanego terenu, w stanie istniejącym, dominują powierzchnie zagospodarowane, w tym powierzchnie zabudowy o funkcji mieszkalnej. W centralnej części omawianego terenu, położony jest niewielki skwer – Plac Jana, od którego promieniście odchodzą lokalne drogi, w rejonie których koncentrują się zabudowania mieszkalne, w postaci domów jednorodzinnych, w tym bliźniaczych, wraz z towarzyszącymi im przydomowymi ogrodami. Zabudowa mieszkaniowa znajduje się także w północnej oraz wschodniej części terenu, w rejonie dróg położonych równolegle do Placu Jana. Opisane tereny zabudowy wraz z układem komunikacji drogowej, tworzą harmonijny układ urbanistyczny, na którego wysoki walor estetyczny, wpływa ponadto jednorodny styl samej zabudowy oraz wysoki udział obszarów zieleni urządzonej, w postaci ogrodów przydomowych. Zabudowie mieszkaniowej lokalnie towarzyszą punkty usługowe, w tym np. restauracja, sklep, punkt usług motoryzacyjnych czy

praktyka lekarska. Ciekawym obiektem architektonicznym, jest tu zabytkowa wieża ciśnień, położna w rejonie Placu Jana i ul. Witolda Gombrowicza.

Odmienny charakter zagospodarowania prezentuje południowo – zachodnia oraz północna część terenu. Na południowym – zachodzie oraz na północy koncentrują się liczne powierzchnie czynne biologicznie, wolne od zainwestowania. Występują tu zarówno powierzchnie o charakterze rolniczym, tereny nieużytków porośniętych roślinnością spontaniczną oraz powierzchnie zadrzewione, w tym leśne – obejmujące północno – wschodni fragment terenu. W rejonie zachodniej granicy opracowania, w sąsiedztwie drogi krajowej nr 78, znajdują się tereny zabudowy o funkcji usługowej, w tym m.in. stacja paliw oraz sklep wielobranżowy. W granicach analizowanego terenu, brak jest zakładów produkcyjnych czy zabudowy przemysłowej.

Omawiany teren jest dobrze skomunikowany z pozostałymi częściami miasta Bytomia oraz miejscowościami ościennymi. Ciągami drogowymi, stanowiącymi o atrakcyjnym pod względem komunikacji, położeniu analizowanego obszaru, jest wspomniana już ul. Żołnierska, w randze drogi krajowej (nr 78). Zapewnia ona bezpośredni dojazd do Tarnowskich Gór – w kierunku północnym oraz do Gliwic – w kierunku południowym. Łączność z pozostałymi dzielnicami Bytomia, umożliwiają ulice: Witolda Gombrowicza, Bronisława Czecha, Tadeusza Kościuszki czy Ptakowicka (położona poza obszarem planu). Wewnętrzny układ komunikacyjny opiera się głównie o lokalne drogi wewnętrzne, umożliwiające dojazd do poszczególnych posesji. Uzupełnienie infrastruktury komunikacyjnej, stanowią tu także parkingi oraz garaże.

W granicach analizowanego terenu, przebiegają liczne sieci infrastruktury technicznej. Energia elektryczna dostarczana jest przy pomocy sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia. Przez północną część terenu, przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 220 kV „Blachownia – Łagisza”. Ponadto, w granicach przedmiotowego terenu przebiega także sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna, gazowa oraz telekomunikacyjna. Zlokalizowana jest tu także stacja bazowa telefonii komórkowej.

Lokalny układ przyrodniczy, opiera się tu przede wszystkim o powierzchnie biologicznie czynne, zlokalizowane głównie na południowym – zachodzie oraz na północy. Mają one charakter powierzchni rolniczych, nieużytków, płątów roślinności wysokiej, w tym o charakterze leśnym czy zadrzewień porastających w rejonie dolin niewielkich cieków, przepływających w południowej części terenu. Uzupełnienie lokalnego ekosystemu stanowią obszary zieleni towarzyszącej zabudowie, w tym lokalne skwery oraz przydomowe ogrody – towarzyszące zabudowaniom w typie domów jednorodzinnych. Północna i północno – zachodnia część omawianego terenu, położona jest w zasięgu obszaru Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003).

2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH

W ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się wprowadzenie następujących przeznaczeń terenów:

- MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- MU** – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- U** – teren zabudowy usługowej,
- KS** – teren obsługi komunikacji samochodowej,
- ZL** – teren lasów,
- ZN** – teren zieleni nieurządzonej,
- ZP** – teren zieleni urządzonej,
- KDG** – teren drogi publicznej klasy głównej,
- KDZ** – teren drogi publicznej klasy zbiorczej,
- KDL** – teren drogi publicznej klasy lokalnej,
- KDD** – teren drogi publicznej klasy dojazdowej,
- KDW** – teren drogi wewnętrznej,
- KDX** – teren publicznego ciągu pieszo-jezdnego,
- KX** – teren publicznego ciągu pieszego.

Dla analizowanego terenu, nie został dotychczas uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej prognozie, oceny zamierzeń planistycznych dokonano w odniesieniu do aktualnego stanu zagospodarowania poszczególnych terenów. Zmiany wynikające z ustaleń ocenianego projektu MPZP, przedstawiono w sposób graficzny na mapie prognozy, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego opracowania. Poniżej omówiono zmiany przeznaczenia terenów, wynikające z ustaleń ocenianego projektu MPZP.

Na mocy ocenianego dokumentu, przewiduje się:

- 1) Wprowadzenie przeznaczenia terenów o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej (**MN, MU**) wraz z terenami infrastruktury komunikacyjnej (**KDD, KDW, KDX, KX, KS**) - w rejonie powierzchni zainwestowanych - zgodnie z aktualnym sposobem zagospodarowania;
- 2) Wprowadzenie przeznaczenia terenów o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej (**MN, MU**) oraz fragmentu terenu drogi publicznej klasy dojazdowej (**KDD**) - w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym lokalnie zadrzewionych;
- 3) Wprowadzenie przeznaczenia terenów o funkcji usługowej (**U**) - w rejonie powierzchni zainwestowanych - zgodnie z aktualnym sposobem zagospodarowania;
- 4) Wprowadzenie przeznaczenia terenów o funkcji usługowej (**U**) - w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym lokalnie zadrzewionych;
- 5) Wprowadzenie przeznaczenia terenów infrastruktury komunikacyjnej, w ramach terenów dróg publicznych klasy: głównej, zbiorczej i lokalnej (**KDG, KDZ, KDL**) - w rejonie istniejących, głównych ciągów komunikacji drogowej;
- 6) Wprowadzenie przeznaczenia terenów infrastruktury komunikacyjnej, w ramach terenów dróg publicznych klasy: zbiorczej i lokalnej (**KDZ, KDL**) - w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym również zadrzewionych, lokalnie o charakterze leśnym;
- 7) Wprowadzenie przeznaczenia terenów lasów (**ZL**), w rejonie powierzchni porośniętych zadrzewieniem o charakterze leśnym;
- 8) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni nieurządzonej (**ZN**), w rejonie dolin niewielkich cieków powierzchniowych;
- 9) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni urządzonej (**ZP**), w zasięgu skwerów zlokalizowanych w rejonie Placu Jana;
- 10) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zieleni urządzonej (**ZP**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych o charakterze nieużytku, częściowo porośniętych zielenią wysoką.

Jak przedstawiono powyżej, proponowane na mocy ocenianego dokumentu, przeznaczenia poszczególnych terenów, mają w większości jedynie charakter formalny i dotyczą określenia funkcji dla terenów już zainwestowanych – zgodnie ze stanem faktycznym. Dotyczy to terenów związanych z funkcją mieszkaniową oraz usługową, a także terenów związanych z funkcją komunikacyjną. Założenia analizowanego dokumentu, w mniejszym stopniu umożliwiają rozwój nowych terenów zabudowy, kosztem powierzchni biologicznie czynnych. Dotyczy to terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej (**MN, MU**), usługowej (**U**), a także lokalnie terenów infrastruktury drogowej (**KDD, KDL, KDZ**). Na mocy ocenianego dokumentu, wprowadzono także przeznaczenia terenów zieleni, umożliwiając tym samym zachowanie rusztu ekologicznego analizowanego terenu. Dotyczy to terenów lasu (**ZL**) w północnej części analizowanego obszaru, terenów zieleni nieurządzonej (**ZN**) – w rejonie dolin cieków oraz terenów zieleni urządzonej (**ZP**) – w rejonie niewielkich skwerów. Ponadto, w północnej części terenu, w rejonie nieużytków, zaproponowano wprowadzenie przeznaczenia zieleni urządzonej (**ZP**) – w rejonie nieużytku, a zatem należy spodziewać się, iż w jego rejonie zostaną zachowane powierzchnie czynne biologicznie, niemniej może zmienić się charakter zieleni – w kierunku zieleni urządzonej – oraz zagospodarowania towarzyszącego (elementy małej architektury).

Przedstawiony powyżej zakres rozwoju terenów zainwestowanych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru dla analizowanego obszaru, jako opracowanie planistyczne jest powiązany przede wszystkim z następującymi dokumentami:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;*
- *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.),*
- *Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjętej uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.),*
- *Koncepcję Przestrzennego zagospodarowania Kraju 2030.*

Oceniany w niniejszej prognozie projekt miejscowego planu realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2).

2.4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Stan wybranych komponentów środowiska jak wody powierzchniowe, wody podziemne czy powietrze na terenie województwa śląskiego, w tym również w granicach miasta Bytomia, podlega systematycznemu monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Katowicach.

Przedłożony do oceny projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w stosunku do aktualnego stanu zagospodarowania w analizowanych granicach, prócz wprowadzenia przeznaczeń zgodnych z obecnym charakterem zainwestowania, przewiduje także możliwość realizacji nowych inwestycji, kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w tym funkcjonujących jako powierzchnie rolnicze, nieużytki czy obszary zadrzewione. Dotyczy to realizacji nowych terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo – usługowych (**MN, MU**), usługowych (**U**), a także lokalnie terenów infrastruktury drogowej (**KDD, KDL, KDZ**), jak również realizacji założenia zieleni urządzonej w ramach terenu **ZP** – w północnej części analizowanego obszaru.

W ocenianym projekcie planu miejscowego wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz wprowadzono zapisy dotyczące gospodarki ciepłem czy gospodarki ściekowej – ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko. W tym kontekście za wystarczający uznaje się monitoring środowiska prowadzony przez powołane do tego celu instytucje i nie wskazuje się dodatkowych metod analiz skutków realizacji projektu planu.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi [1.2.40] oraz informacjami zawartymi w samym projekcie planu, część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, w tym związanej z eksploatacją rudną. W granicach omawianego terenu wskazuje się ponadto na występowanie wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. zlikwidowanych szybów i szybików porudnych. Część terenów pozostających w granicach w/w uwarunkowań, jest już obecnie zainwestowana, niemniej występują tu także powierzchnie wolne od zabudowy, gdzie możliwy będzie rozwój zainwestowania (**3MN, 24MN, 37MN, 1ZP, 3U**). W rejonie obszarów płytkiej eksploatacji oraz w rejonie dawnych szybów i szybików, istnieje zagrożenie wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni. W przypadku realizacji zainwestowania, w rejonach charakteryzujących się w/w uwarunkowaniami, przed potencjalnym wprowadzeniem na tych obszarach nowej zabudowy, należałoby ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się także na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych. Dotyczy to zarówno terenów już zainwestowanych, ale także takich, gdzie możliwy będzie rozwój zabudowy w przyszłości – na mocy ustaleń analizowanego projektu MPZP (**2MN, 24MN, 26MN, 37MN, 38MN, 2MU, 1U, 1ZP, 4KDD, 1KDL, 1KDZ**). Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem zagospodarowania,

w tym zabudowy kubaturowej, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej oraz melioracji.

W przedłożonym do oceny projekcie planu, dopuszcza się możliwość realizacji przedsięwzięć, wymienionych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko*. Dotyczy to realizacji dróg publicznych, infrastruktury technicznej, inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, podziemnego wydobywania kopalin, poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin, poszukiwania i rozpoznawania wód podziemnych, instalacji do podziemnego lub naziemnego magazynowania, wyłącznie na terenie oznaczonym symbolem 1U: ropy naftowej, produktów naftowych, gazów łatwopalnych, zmiany lasu, innego gruntu o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokrytego roślinnością leśną – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub nieużytku na użytek rolny lub wyłesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu lub wyłesienia mającego na celu zmianę sposobu użytkowania terenu, wyłącznie na terenach oznaczonych symbolami: 1KDL, 1KDZ, 4KDD oraz zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą.

Realizacja w/w przedsięwzięć może wymagać uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym może wymagać uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. O konieczności uzyskania decyzji środowiskowych decyduje odpowiedni organ administracji. Wszelkie rozwiązania techniczne i technologiczne oraz rozwiązania mające na celu ochronę zasobów środowiska, w tym ewentualne działania kompensujące, winny zostać przedstawione przez Inwestora, na etapie sporządzania oceny oddziaływania na środowisko dla przyszłych inwestycji. W przypadku konieczności przeprowadzenia analizy porealizacyjnej dla przedsięwzięć, dla których wymagane było uzyskanie decyzji środowiskowej, jej zakres zostanie określony na etapie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU

Stan środowiska na przedmiotowym terenie kształtowany jest przede wszystkim przez czynniki miejscowe oraz powiązania z otoczeniem. Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego (2000), analizowany teren położony jest w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Garb Tarnogórski (341.12).

3.1. UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Rzeźba analizowanego terenu jest generalnie słabo zróżnicowana. Jego część centralna, jest nieznacznie wyniesiona, a rzędne wysokościowe osiągają tu wartość około 327 m n.p.m. Rzędne wysokościowe w rejonie granicy północnej, południowej, wschodniej oraz zachodniej, osiągają wartość od 311 do 316 m n.p.m.

Ukształtowanie terenu, jest wypadkową zarówno czynników naturalnych w tym np. zależy w sposób bezpośredni od budowy geologicznej obszaru, ale także wiąże się z działalnością człowieka. W analizowanych granicach, pośredni wpływ na aktualne ukształtowanie powierzchni terenu miała działalność wydobywcza, związana z górnictwem rudnym, o czym świadczą np. obszary płytkiej eksploatacji oraz obszary dawnych szybów i szybków. Bezpośrednie przekształcenia powierzchniowej rzeźby w omawianym obszarze, dotyczą także procesów urbanizacji, a związane są z koniecznością niwelacji terenu pod obiekty kubaturowe, w tym budynki mieszkalne bądź usługowe oraz ciągi komunikacyjne, place oraz parkingi.

3.2. BUDOWA GEOLOGICZNA

Miasto Bytom położone jest w zachodniej części niecki bytomskiej. Podłoże terenu stanowią utwory karbońskie przykryte utworami triasowymi, trzeciorzędowymi oraz czwartorzędowymi.

Człon północny Wyżyny Śląskiej ma rzeźbę strukturalną, a południowy zrębową. W obręb północnej części wyżyny wchodzi przeważnie niskie progi strukturalne założone na wychodniach odpornych skał wieku środkowotriasowego. Taki próg, zbudowany z wapieni i dolomitów triasowych, bardzo potrzaskanych w swych kulminacjach tworzy najwyższe wzniesienia miasta – wyniesienia Stolarzowic, Segietu i Sucheje Góry, po których przebiega wododział Wisła – Odra. Po opadających ku dolinie Segetu i Szarlejki stosunkowo stromych stokach progu przebiega granica pomiędzy strukturalną a krawędziową częścią Wyżyny Śląskiej, czyli Progiem Śródkowotriasowym reprezentowanym przez Płaskowyż Tarnowicki a Płaskowyżem Bytomsko-Katowickim reprezentowanym przez

Obniżenie Szarleja i Brynicy, ograniczające od północy Płaskowyż Bytomski. W okolicach Stolarzowic powierzchnie Płaskowyżów Tarnowickiego i Bytomsko-Katowickiego stykają się łącząc się w jedną powierzchnię. Przebieg wododziału Wisła – Odra w środkowej i południowej części Bytomia (Miechowice – Śródmieście – Rozbark) wyznaczają wychodnie kulminacji utworów triasowych [1.2.19].

W powierzchniowej budowie geologicznej analizowanego terenu biorą udział osady przynależące stratygraficznie do czwartorzędu oraz triasu. Osady czwartorzędowe, reprezentowane są przez holocenijskie piaski, żwiry i mułki rzeczne tarasów zalewowych 0,5 – 2,0 m n.p. rzeki i den dolinnych, a także osady wykształcone w postaci piasków, żwirów i mułków deluwialno – rzecznych, jak również plejstocenijskich piasków i żwirów wodnolodowcowych wykształconych na glinach zwałowych, piasków, żwirów, głazów i glin zwałowych moren czołowych oraz glin zwałowych. Utwory triasu, przynależące do triasu środkowego, reprezentowane są przez wapienie warstw błotnickich i gogolińskich [1.2.23].

ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE

Zgodnie z aktualnymi danymi prezentowanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (stan na kwiecień 2024 r.), w podłożu geologicznym analizowanego obszaru nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych, a tym samym, w granicach analizowanego terenu, nie wyznacza się obszarów i terenów górniczych.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi [1.2.40] oraz informacjami zawartymi w projekcie planu, część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, w tym związanej z eksploatacją rudną. W północnej części terenu wskazuje się ponadto na występowanie wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. zlikwidowanych szybów porudnych i zlikwidowanych szybików.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

W granicach administracyjnych miasta Bytomia, a tym samym w granicach terenu objętego projektem planu, nie wyznacza się obszarów zagrożonych występowaniem osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi ziemi [1.2.39]. Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować m.in. na terenach płytkiej eksploatacji górniczej.

3.3. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Zasoby wodne na terenie Bytomia, zarówno powierzchniowe jak i podziemne nie nadają się do wykorzystania ze względu na swoje zanieczyszczenie. Prowadzone wydobywanie węgla kamiennego oraz zakończone wydobywanie rud cynku i ołowiu oraz ich skutki spowodowały zaburzenie stosunków wodnych i wykształcenie rozległego leja depresyjnego w obrębie miasta. Obecnie Bytom zaopatrywany jest w wodę ze zbiorników powierzchniowych położonych poza granicami miasta (Dzieńkowice, Goczałkowice, Kozłowa Góra).

W granicach miasta wyróżnia się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, tj. GZWP nr 329 Zbiornik Bytom oraz GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice. W obrębie w/w zbiorników głównymi poziomami wodonośnymi w triasowym piętrze wodonośnym są poziomy wapienia muszlowego i retu rozdzielone marglistymi utworami dolnej części warstw gogolińskich. Ponieważ, podobnie jak inne zbiorniki województwa śląskiego tego poziomu, straciły one na znacznych obszarach swój izolujący charakter na skutek redukcji miąższości, dyslokowania, dolomityzacji oraz sztucznie wywołanych połączeń hydraulicznych, dlatego zwykle traktuje się je jako jeden kompleks wodonośny zwany serią węglanową triasu. Kolektorem wód są tutaj wapienie i zdolomityzowane wapienie z przewarstwieniami margli. Poziom jest zasilany bezpośrednio opadami na wychodniach oraz pośrednio poprzez przesączanie z innych warstw np. czwartorzędowych lub jurajskich. Poziom ten stanowi podstawę zaopatrzenia w wodę szeregu miast Górnego Śląska. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych jest zmienna i kształtuje się w granicach 40-100 m p.p.t. Wody w obu zbiornikach przyjmują południowo-zachodni kierunek spływu, lokalnie w obrębie zbiornika Bytom spływ wód następuje w kierunku południowo-wschodnim [1.2.19].

Analizowany teren pozostaje w zasięgu GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice. Zbiornik ten charakteryzuje się zróżnicowaną podatnością na zanieczyszczenie, tj. zróżnicowanym czasem migracji zanieczyszczeń. Tereny bardzo podatne (czas przesączania poniżej 5) lat zajmują ok. 8,8% powierzchni zbiornika, tereny podatne (czas przesączania w

przedziale 5–25 lat) zajmują łącznie 29,8%, tereny średnio podatne i mało podatne (czas przesączania w przedziale 25–100 lat) zajmują 56,1% powierzchni. Natomiast tereny bardzo mało podatne praktycznie nie zagrożone (czas przesączania powyżej 100 lat) zajmują 5,3% powierzchni zbiornika. Dla w/w GZWP ustanowiono obszar ochronny, którego powierzchnia wynosi 192,3 km² [1.2.40].

Obszary o płytkim zaleganiu wód gruntowych

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych o głębokości do 1 m p.p.t. Obszary te wyznacza się zachodniej, północno - wschodniej i południowej części terenu. W ich zasięgu znalazły się zarówno tereny istniejącej zabudowy jak i obszary dotychczas niezainwestowane.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Analizowany teren położony jest w zasięgu trzech Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Północna część terenu położona jest w zasięgu JCWPd nr 111 i kodzie PLGW 2000111. Południowa i południowo – wschodnia część analizowanego terenu, należy do JCWPd nr 129 i kodzie PLGW 6000129. Zachodnia część analizowanego terenu, należy do JCWPd nr 128 i kodzie PLGW 6000128. Poniżej przedstawiono ich charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły* – dla JCWPd nr 111 oraz *Dorzecza Odry* – dla JCWPd nr 128 i 129 (IIaPGW) [1.2.11, 1.2.12].

Numer JCWPd: 111

Kod JCWP: PLGW 2000111;

- **Stan chemiczny:** dobry;
- **Stan ilościowy:** słaby;
- **Stan JCWPd:** słaby;
- **Presje determinujące stan JCWPd:** ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW), presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną;
- **Cel środowiskowy:**
 - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
 - stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:** zagrożona ilościowo i chemicznie.

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego. Wyznaczono natomiast odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu ilościowego. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

Numer JCWPd: 128

Kod JCWP: PLGW 6000128;

- **Stan chemiczny:** dobry;
- **Stan ilościowy:** dobry;
- **Stan JCWPd:** dobry;
- **Presje determinujące stan JCWPd:** ilościowa i chemiczna –pobór punktowy z ujęć wód podziemnych oraz odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW), presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem,

gospodarką komunalną i przemysłem (w tym zanieczyszczenia historyczne w rejonie zakładów chemicznych w Tarnowskich Górach);

- **Cel środowiskowy:**
 - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
 - stan ilościowy: dobry stan ilościowy,
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych**: zagrożona ilościowo i chemicznie.

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego i stanu ilościowego.

Numer JCWPd: 129

Kod JCWP: PLGW 6000129;

- **Stan chemiczny**: dobry;
- **Stan ilościowy**: słaby;
- **Stan JCWPd**: słaby;
- **Presje determinujące stan JCWPd**: ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW) oraz z ujęć komunalnych, presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną;
- **Cel środowiskowy**:
 - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
 - stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych**: zagrożona ilościowo i chemicznie.

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego. Wyznaczono natomiast odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu ilościowego. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

3.4. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY

Grunty użytkowane rolniczo w Bytomiu (zestawienie na podstawie ewidencji gruntów) zajmują ok. 15,7 km², co stanowi ok. 22,6% ogólnej powierzchni miasta. Razem z lasami, które zajmują ok. 14,51 km², jest to 43,5% powierzchni Bytomia. Na terenie Bytomia wyróżniono następujące rodzaje gleb: rędziny triasowe, miejscami wylugowane w zdegradowane, zaliczane do III i IV klasy bonitacyjnej, zdegradowane rędziny V klasy bonitacyjnej, gleby brunatne (piaski gliniaste) i bielcowe IVb i V klasy bonitacyjnej, użytkowane rolniczo oraz porośnięte przez lasy, gleby zabagnione i bagienne V i VI klasy, występujące w dolinach rzek i potoków. W rzeczywistości na większości gruntów rolnych nie prowadzi się działalności rolniczej. Niska klasyfikacja i duże zanieczyszczenie gleb spowodowane jest dużą koncentracją przemysłu, będącego największym w mieście emitorem pyłów, substancji szkodliwych oraz płynów i odcieków z hałd przemysłowych [1.2.19].

W granicach analizowanego terenu, z uwagi na fakt, iż jest on w większości zainwestowany, występują głównie grunty antropogeniczne oraz powierzchnie bezglebowe, których występowanie generalnie pokrywa się z zasięgiem obszarów zabudowy. Pierwotna pokrywa glebowa została tu w większości przeobrażona. W rejonie obszarów zainwestowanych, przekształcenia powierzchni ziemi, związane były z bezpośrednim przekształceniem profilów

genetycznych gleb. W trakcie prac niwelacyjnych, dochodziło do zdarcia wierzchniej warstwy gleby, przemieszania jej głębszych warstw między sobą, jak również przemieszania z materiałem obcym. Podczas prac budowlanych dochodziło ponadto do zagęszczenia gleb, na skutek pracy sprzętu specjalistycznego. W granicach analizowanego terenu, część gleb wykorzystywana jest na cele rolnicze. Dotyczy to powierzchni, zlokalizowanych w zachodniej i południowo – zachodniej części terenu. Istotną składową środowiska glebowego stanowią tu także gleby w typie hortisoli, które są charakterystyczne dla miejsc upraw roślin użytkowych i ozdobnych, w tym np. w rejonie przydomowych ogrodów.

3.5. HYDROGRAFIA

Przez centralną część analizowanego terenu, w przybliżonej osi wschód – zachód, przebiega wododział I rzędu, stanowiący granicę pomiędzy dorzeczem Odry i Wisły. W południowej części analizowanego terenu, biorą początek niewielkie cieki, zasilające Dopływ spod Górników, przepływający przez obszar Stolarzowic, za południową granicą opracowania. W północno – wschodniej części terenu, znajduje się niewielkie oczko wodne, położone na terenie leśnym. Uzupełnienie lokalnej sieci hydrograficznej, stanowią rowy odwadniające (melioracyjne), w tym zlokalizowane w rejonie terenów rolniczych [1.2.24].

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach Informatycznego Systemu Osłony Kraju [1.2.38], w granicach analizowanego terenu nie wyznacza się terenów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP)

Analizowany teren położony jest w zasięgu zlewni trzech Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Północna część terenu położona jest w zasięgu zalewni JCWP o nazwie Szarlejka, południowa i południowo – wschodnia część analizowanego terenu, należy do zlewni JCWP o nazwie Bytomka, zachodnia część analizowanego terenu, należy do zlewni JCWP o nazwie Drama od źródeł do zb. Dzierżno Małe. Poniżej przedstawiono ich charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły* – dla JCWP o nazwie Szarlejka oraz *Dorzecza Odry* – dla JCWP o nazwie Bytomka i Drama od źródeł do zb. Dzierżno Małe (IIaPGW) [1.2.11, 1.2.12].

Nazwa JCWP: Szarlejka;

Kod JCWP: PLRW 200006212669;

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Szarlejka – przepływająca w odległości około 100 m na północ od granic opracowania;

- **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- **Stan/potencjał ekologiczny:** słaby potencjał ekologiczny:
wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), cynk; fitobentos;
- **Stan chemiczny:** stan chemiczny poniżej dobrego:
wskaźniki determinujące stan chemiczny: nikiel;
- **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
 - **Główne źródło presji troficznych:** odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
 - **Główne źródło presji zasilających:** ścieki przemysłowe i komunalne;
 - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne;
 - **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane).

- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;
- **Cel środowiskowy:**
 - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosforany, BZT5, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
 - **Stan chemiczny:** stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [nikiel(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:

- odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot azotanowy, OWO. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań);
- odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosforany, BZT5, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, nikiel(w). Jest to spowodowane występującą presją antropogeniczną, która trwale uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych. Presję trwale uniemożliwiającą osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Nazwa JCWP: Bytomka;

Kod JCWP: PLRW 60000611649;

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Bytomka wraz z dopływami, w tym Rokitnickim Potokiem – przepływającym w odległości około 500 m na południowy - wschód od granic opracowania;

- **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- **Stan/potencjał ekologiczny:** zły potencjał ekologiczny:
wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrobezkręgowce;
- **Stan chemiczny:** stan chemiczny poniżej dobrego:
wskaźniki determinujące stan chemiczny: ołów;
- **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
 - **Główne źródło presji troficznych:** źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
 - **Główne źródło presji zasilających:** ścieki przemysłowe i komunalne;
 - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne;
 - **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane).
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;
- **Cel środowiskowy:**

- **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości);
- **Stan chemiczny:** stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [ołów(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:

- o odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, fosfor ogólny, OWO, BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań;
- o odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI, ołów(w). Jest to spowodowane czynnikami antropogenicznymi, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Nazwa JCWP: Drama od źródeł do zb. Dzierżno Małe;

Kod JCWP: PLRW 600006116673;

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Drama – przepływająca w odległości około 2,0 km na północny – zachód od granic opracowania;

- o **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- o **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny:
wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V); fitobentos;
- o **Stan chemiczny:** stan chemiczny dobry;
- o **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- o **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
 - **Główne źródło presji troficznych:** nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe);
 - **Główne źródło presji zasilających:** eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym);
 - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki główne i rzeki pozostałe;
- o **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;
- o **Cel środowiskowy:**
 - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot azotanowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości);
 - **Stan chemiczny:** dobry stan chemiczny.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:

- o odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot amonowy, fosforany. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań;
- o odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, przewodność elektrolityczna

właściwa w 20°C; IO. Jest to spowodowane czynnikami antropogenicznymi, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

3.6. KLIMAT

Klimat rejonu Bytomia zaliczany jest do śląsko-dąbrowskiej dzielnicy klimatycznej (wg regionalizacji E. Romera z 1949 r. należy do krainy klimatycznej Śląsko - Krakowskiej, do typu klimatu Wyżyn Środkowych, z kolei wg R. Gumińskiego z 1948 r., wchodzi w skład dzielnicy częstochowsko – kieleckiej). Leży w strefie klimatu umiarkowanego, gdzie stosunki klimatyczne pozostają w silnym związku z czynnikami cyrkulacyjnymi. Specyficzne położenie wyżyny otwartej od zachodu, północy i wschodu, a częściowo również od południa (Brama Morawska), powoduje że na jej terytorium krzyżują się wpływy różnorodnych mas powietrza (morskiego, kontynentalnego, a także arktycznego i zwrotnikowego). Na omawianym terenie dominują wiatry z sektora zachodniego i południowo-zachodniego, czyli polarno - morskie, które stanowią około 50% ogółu wiatrów. Dominują wiatry słabe o prędkości około 2,5 m/s (40-50% ogółu wiatrów).

Ważnym czynnikiem pogodowym i klimatycznym jest zachmurzenie. Obszar Wyżyny Śląskiej nie wyróżnia się pod względem zachmurzenia od innych rejonów kraju, a roczny stopień zachmurzenia wynosi 65%. Zachmurzenie charakteryzuje się dużą zmiennością w ciągu roku, najmniejsze notuje się najczęściej w końcu lata (sierpień, wrzesień), a największe w grudniu, listopadzie oraz styczniu. Średnie roczne wartości usłonecznienia wahają się od 1300 do 1400 godzin.

Stosunki termiczne uwarunkowane są przede wszystkim dopływem określonych mas powietrza, natomiast ich zróżnicowanie przestrzenne jest związane z rzeźbą terenu. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 °C do 8 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (od 17 °C do 18 °C), z kolei najchłodniejszym styczeń (od -2 °C do -3 °C). Charakterystyczną cechą są zmiany termiki między obszarem silnie uprzemysłowionym a otaczającymi terenami, gdzie temperatura jest średnio o 1 C wyższa. Charakterystyczna jest tu również duża roczna amplituda temperatur, wynosząca maksymalnie 21 °C. Dodatkowym uwarunkowaniem rozkładu temperatur są niecki powstałe w wyniku eksploatacji górniczej będące magazynami zastoin powietrza, utrudniającymi przewietrzanie miasta.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w tej dzielnicy klimatycznej waha się w granicach 700-800mm. W porównaniu ze średnią Polski (około 600mm) jest to wartość wyższa, na co wpływa ośrodek miejsko-przemysłowy wskutek emisji do atmosfery znacznej ilości energii cieplnej, stanowiącej aktywne jądra kondensacji. Maksimum opadów występuje na tym obszarze przeważnie w lipcu i sierpniu, a minimum w styczniu. Liczba dni z opadem śnieżnym stanowi średnio 34 % ogólnej liczby dni z opadem atmosferycznym, wynoszącej 165 dni. Ważną cechą klimatu jest duża ilość dni z pogodą mglistą, do czego w znacznej mierze przyczynia się zadymienie obszaru [1.2.19].

3.7. WARUNKI AEROSANITARNE

Teren miasta Bytomia odznacza się zróżnicowanym stopniem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, uzależnionym od wielu czynników, w tym takich jak np. zwartość i charakter zabudowy, lokalizacja emitorów zanieczyszczeń, rodzaju pokrycia terenu, wielkości powierzchni biologicznie czynnych itd. Największe zanieczyszczenie powietrza oraz niekorzystne warunki aerosanitarne notowane są w obrębie zwartej zabudowy miejskiej.

Stan powietrza w granicach analizowanego terenu, determinowany jest głównie przez czynniki wewnętrzne, a największy wpływ na jego jakość, w tym przede wszystkim w sezonie grzewczym, ma zjawisko tzw. „niskiej emisji”. W granicach analizowanego terenu, dominują powierzchnie zainwestowane, w tym tereny zabudowy związanej z funkcją mieszkaniową, tworzące stosunkowo zwarty układ. Z uwagi na fakt, iż poszczególne zabudowania nie posiadają przyłączy do miejskiej sieci ciepłowniczej, ogrzewanie budynków odbywa się tu w oparciu o rozwiązania indywidualne. Podczas ogrzewania domostw, może dochodzić do emisji szkodliwych substancji, będących pochodną procesu spalania, np. paliw kopalnych, w tym węgla kamiennego czy oleju opałowego. Na skalę emisji, prócz rodzaju i jakości używanego paliwa, wpływa także sprawność poszczególnych instalacji ciepłowniczych. W okresie grzewczym, przy niesprzyjających warunkach anemologicznych, w tym np. w okresach ciszy, może dochodzić do stagnacji

zanieczyszczeń, w rejonie zabudowy. Dotyczy to w szczególności centralnej części analizowanego terenu. Korzystniejsze warunki przewietrzania występują w północnej oraz południowej części terenu, gdzie obszary zabudowy sąsiadują z terenami wolnymi od zainwestowania, w tym otwartymi terenami rolniczymi czy terenami leśnymi.

Na ogólny stan aerosanitarny analizowanego terenu, wpływa ponadto ruch komunikacyjny, odbywający się w rejonie ulic, tworzących sieć komunikacji wewnętrznej w analizowanych granicach, ale także ruch samochodów, użytkujących drogę krajową nr 78 – wyznaczającą zachodnią granicę opracowania. W jej rejonie, prócz pojazdów z sektora samochodów osobowych, poruszają się także liczne samochody dostawcze oraz ciężarowe. Na wielkość emisji z liniowych źródeł komunikacyjnych mają wpływ: stan jezdni, konstrukcja i stan techniczny silników pojazdów, warunki pracy silników, rodzaj paliwa i płynność ruchu. Wzmożona emisja spalin samochodowych obserwowana jest głównie w tzw. „godzinach szczytu” czyli w okresie dojazdów i powrotów z pracy mieszkańców. Dotyczy to zwłaszcza dróg umożliwiających dojazd do poszczególnych posesji, wewnątrz analizowanego terenu.

Bezpośrednio w granicach opracowania nie ma stacji pomiarowej monitorującej stan jakości powietrza atmosferycznego. Najbliższa stacja pomiarowa znajduje się w Zabrzcu, przy ul. Marii Skłodowskiej - Curie. Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2022 r. i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, miasto Bytom zostało zaliczone do strefy aglomeracji górnośląskiej (PL2401). Ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała ten obszar do klasy C, co oznacza, że poziomy stężenia przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, benzo(a)pirenu i dwutlenku azotu.

3.8. KLIMAT AKUSTYCZNY

Przedmiotowy teren obejmuje obszar zurbanizowany, w granicach którego zlokalizowane są tereny podlegające na mocy obowiązującego prawa ochronie akustycznej. Należą do nich tereny zabudowy o funkcji mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej.

Do najistotniejszych źródeł hałasu, kształtujących lokalny klimat akustyczny, należy ul. Żołnierska (droga krajowa nr 78), wyznaczająca zachodnią granicę opracowania. Droga ta w większości pozostaje poza granicami przedmiotowego terenu, a jedynie w niewielkim fragmencie – na północnym zachodzie, przebiega bezpośrednio w analizowanych granicach. Jak wspomniano w poprzednim rozdziale, z uwagi na ponadlokalny charakter w/w ciągu komunikacyjnego, droga ta cechuje się zwiększonym natężeniem ruchu drogowego, jak również większym w odniesieniu do pozostałych dróg opracowania – udziałem samochodów dostawczych, ciężarowych. Z uwagi na powyższe, w jej rejonie dochodzi do emisji najwyższych wartości dźwięku. W sąsiedztwie drogi krajowej nr 78, na omawianym terenie, położone są tereny podlegające ochronie akustycznej, tj. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Do kolejnych ciągów drogowych, stanowiących główne źródło hałasu liniowego w analizowanych granicach, należy zaliczyć ul. Ptakowicka, wyznaczającą południowo – zachodnią granicę terenu (poza opracowaniem) oraz ul. Witolda Gombrowicza i Plac Jana, zlokalizowane w granicach terenu objętego projektem planu. W sąsiedztwie w/w dróg także zlokalizowane są tereny zabudowy chronionej akustycznie. Wymienione powyżej drogi, pełnią istotną funkcję komunikacji wewnętrznej przedmiotowego terenu, ale również zapewniają łączność z terenami ościennymi, w tym umożliwiając bezpośredni dojazd do pozostałych dzielnic miasta.

Zwiększone natężenie ruchu samochodowego w rejonie lokalnych ciągów komunikacyjnych, jest związane głównie z dojazdami oraz powrotami mieszkańców z pracy i występuje w godzinach porannych i popołudniowych. W porach tych mogą występować podwyższone poziomy hałasu, niekorzystnie oddziałujące na tereny zabudowy chronionej akustycznie, położone w ich sąsiedztwie. Prócz natężenia ruchu drogowego, na poziom hałasu ma wpływ stan techniczny pojazdów poruszających się po drogach oraz stan techniczny dróg.

Na ogólny stan oddziaływań akustycznych ma także wpływ hałas związany z prowadzoną działalnością gospodarczą w ramach poszczególnych obiektów usługowych oraz w mniejszym stopniu hałas bytowy.

Zgodnie z informacjami *Strategicznej mapy hałasu 2022 r.*, prezentowanej w ramach *Internetowego Serwisu Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej* [1.2.46], w analizowanych granicach wskazuje się na następujące

wartości emitowanego hałasu, od poszczególnych jego źródeł - w kontekście wskaźnika L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia) oraz w kontekście wskaźnika L_N (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku):

TABELA 1 Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z poszczególnych źródeł

		HAŁAS DROGOWY			
		UL. ŻOŁNIERSKA (DK NR 79) (W WIĘKSZOŚCI POZA GRANICAMI OPRACOWANIA)	UL. PTAKOWICA (POZA GRANICAMI OPRACOWANIA)	UL. WITOLDA GOMBROWICZA	PLAC JANA
L_{DWN} (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	74,9	69,9	69,9	64,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	55	55	55	55
L_N (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	69,9	59,9	59,9	59,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	50	50	50	50

Na podstawie Strategicznej mapy hałasu dla miasta Bytomia (2022 r.)

Zgodnie z danymi prezentowanymi w ramach przytoczonej powyżej mapy akustycznej, w zasięgu oddziaływania ponadnormatywnego - w kontekście wskaźnika L_{DWN} oraz L_N , znalazły się przede wszystkim tereny, położone w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Żołnierskiej – drogi krajowej nr 78. Tereny te są w stanie istniejącym częściowo zainwestowane (zabudowane). Na pozostałych obszarach, oddalonych od głównych dróg, poziom dźwięku w otoczeniu jest zależny i związany ze sposobami użytkowania i nie stanowi generalnie uciążliwości.

3.9. BIOSFERA

Na przestrzeni lat, środowisko przyrodnicze na terenie miasta Bytomia podlegało przekształceniom pod wpływem działalności człowieka. W granicach analizowanego obszaru, wraz z postępem urbanizacji, pod zabudowę zajmowane były kolejne obszary, co spowodowało przekształcenia (dewastację) występujących tutaj pierwotnie naturalnych siedlisk przyrodniczych. Prócz rozwoju zabudowy, pośredni wpływ na środowisko przyrodnicze miała również działalność związana z przemysłem wydobywczym. Wraz z tymi przekształceniami zmieniał się także skład gatunkowy zarówno fauny jak i flory. Pomimo oddziałującej na teren przez lata, znacznej presji antropogenicznej, w granicach analizowanego terenu, występują obszary o dużych walorach przyrodniczych – rozpatrując w skali terenów miejskich.

Analizowany teren odznacza się stosunkowo wysokim odsetkiem powierzchni biologicznie czynnych, przy czym znaczny udział w lokalnym ekosystemie, mają obszary zieleni urządzonej w postaci przydomowych ogrodów – towarzyszących zabudowaniom jednorodzinnych. Płaty zieleni urządzonej, w tym w/w ogrody, ale także niewielkie skwery, stanowią istotną składową ekosystemów miejskich. Porastające w ich rejonie rośliny użytkowe, w tym m.in. drzewa owocowe, ozdobne krzewy oraz liczne byliny, stanowią bazę pokarmową dla zwierząt oraz zapewniają schronienie liczным przedstawicielom fauny. Dotyczy to głównie synantropijnych gatunków ptaków, drobnych ssaków czy owadów, w tym istotnych z punktu widzenia bioróżnorodności – zapylaczy.

Kolejnym obszarem zieleni w analizowanych granicach, są powierzchnie biologicznie czynne, obejmujące północną część terenu. W północno – wschodniej części, występuje zadrzewienie o charakterze leśnym. Enklawa ta stanowi las gospodarczy, a porastający tu drzewostan buduje szereg gatunków liściastych i iglastych, w tym np. modrzew europejski (*Larix decidua*), sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*), brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), topola osieka (*Populus tremula*), świerk pospolity (*Picea abies*), z domieszką lipy (*Tilia* sp.) i dębów (*Quercus* sp.) oraz jarzębu pospolitego (*Sorbus aucuparia*) i kruszyny pospolitej (*Frangula alnus*) – w warstwie krzewiastej. Zbiorowisko to stanowi część większego kompleksu leśnego – w tym obejmującego rezerwat Segiet czy użytk ekologiczny Verona,

rozciągającego się na północ oraz północny – wschód od analizowanego terenu. Północno – zachodnia część terenu, obejmuje powierzchnie nieużytków, porośniętych roślinnością spontaniczną. Odnotowano tu przede wszystkim monocenozy nawłoci (*Solidago* sp.) – północnoamerykańskiej rośliny inwazyjnej, której ekspansja uniemożliwia rozwój zielnych gatunków rodzimych. Prócz w/w asocjacji, porastają tu skupiska zadrzewień, świadczące o postępującej naturalnej sukcesji ekologicznej. Wśród gatunków drzewiastych dominowały pionierskie brzozy oraz sosny.

Obszary nieużytków, znajdują się także w zachodniej części terenu. Podobnie jak w przypadku układów florystycznych, występujących na północnym – zachodzie, w ich zasięgu porastały zarówno gatunki niskich bylin oraz kępy drzew i krzewów, tworząc swojego rodzaju mozaikę siedlisk. Prócz masowo porastającej nawłoci, odnotowano tu ponadto szereg gatunków ruderalnych w tym np. wiesiołki (*Oenothera* sp.), bylice (*Artemisia vulgaris*) oraz dziewanna (*Verbascum* sp.). Wśród traw wyróżniał się ekspansywny trzcinnik piaszkowy (*Calamagrostis epigejos*). Lokalne kępy zadrzewień, tworzyły przede wszystkim samosiejki brzoź, lokalnie klony (*Acer* sp.) oraz robinie (*Robinia pseudoacacia*).

W południowej części analizowanego terenu, biorą początek dwa niewielkie ciek, w dolinach których porastają zadrzewienia, budowane przez brzozy, klony, jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), dęby oraz dziki bez czarny (*Sambucus nigra*). W miejscach zacienionych, pod okapem drzew, odnotowano tu także asocjacje roślinne w formie okrajków nitrofilnych, w tym należących do fitosocjologicznego zespołu *Urtico - Aegopodietum podagrariae*, w którego składzie dominowała pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*) i glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium majus*) oraz lokalnie kielisznikiem zaroślowym (*Calystegia sepium*), tworzącym charakterystyczne formacje welonowe. Do niekorzystnych zjawisk z zakresu dynamiki flor, jest obserwowany w opisywanych dolinach cieków, rozwój roślinności inwazyjnej z rodzaju nawłóć. Doliny cieków stanowią naturalne korytarze ekologiczne, umożliwiające rozprzestrzenianie się diaspór w/w gatunki, na znaczne odległości, co w konsekwencji prowadzi do rozwoju tych roślin i wypieraniu gatunków rodzimych.

Uzupełnienie lokalnego układu przyrodniczego, stanowią powierzchnie rolnicze, w rejonie których prowadzona jest uprawa roślin użytkowych – oraz towarzyszące uprawom zbiorowiska roślin segetalnych.

Teren opracowania charakteryzuje się wysokim stopniem urbanizacji, ale także znacznym odsetkiem powierzchni biologicznie czynnych, stanowiących dogodne miejsce do bytowania dla poszczególnych gatunków zwierząt. Z uwagi na istniejące zagospodarowanie terenu oraz charakterystykę terenów sąsiednich, fauna jest tutaj reprezentowana przede wszystkim przez gatunki zsynantropizowane, charakterystyczne dla środowiska miejskiego, ale także, z uwagi na bliskie sąsiedztwo obszarów leśnych na północy, mogą się tu pojawiać gatunki związane z w/w biotopem. Lokalne zadrzewienia i zakrzewienia, w tym zadrzewienie porastające powierzchnie nieużytków i doliny cieków, są schronieniem dla ptaków, które reprezentowane są między innymi przez drobne ptaki śpiewające, takie jak wróbel domowy (*Passer domesticus*), bogatka (*Parus major*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*), kowalik (*Sitta europaea*), rudzik (*Erithacus rubecula*), zięba (*Fringilla coelebs*) oraz kopciuszek (*Phoenicurus phoenicurus*), a także pospolite krukowate, w tym sójkę (*Garrulus glandarius*), kawkę (*Corvus monedula*) i srokę (*Pica pica*). W rejonie zabudowy, powszechne są ponadto gołębie, tj. gołąb skalny miejski (*Columba livia* f. *urbana*) czy sierpówka (*Streptopelia decaocto*). W rejonie obszarów rolniczych, może potencjalnie pojawiać się bażant (*Phasianus colchicus*). Doliny cieków oraz obszar niewielkiego zbiornika wodnego, położonego w rejonie zbiorowiska leśnego na północy, stanowią potencjalne miejsca bytowania płazów, w tym płazów bezogonowych. Do ssaków występujących na terenie opracowania należą przede wszystkim drobne gryzonie takie jak np. mysz (*Mus musculus*), a także jeże (*Erinaceus* sp.), krety (*Talpa europaea*) czy ryjówki (*Sorex* sp.). W uwagi na bliskość kompleksu leśnego, nie można wykluczyć pojawiania się tu lisów (*Vulpes vulpes*), dzików (*Sus scrofa*) czy kun (*Martes foina*). Najliczniej reprezentowaną grupą zwierząt są tutaj synantropijne bezkręgowce, w tym przede wszystkim owady i pajęczaki.

KORYTARZE EKOLOGICZNE

Analizowany teren położony jest poza zasięgiem głównych korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie kraju bądź wyznaczonych na obszarze województwa śląskiego [1.2.28, 1.2.29].

Z uwagi na lokalizację oraz stan zagospodarowania analizowanego terenu, można tu mówić o efektywnych powiązaniach ekologicznych umożliwiających swobodną migrację gatunków na tereny przyległe. Dotyczy to generalnie

części północnej, gdzie analizowany teren graniczy z obszarami leśnymi. Wymiana ekologiczna na tereny przyległe w pozostałych kierunkach, jest mocno ograniczona, przez występowanie barier liniowych, tj. ciągów komunikacyjnych okalających analizowany obszar od wschodu, zachodu i południa. Wewnętrzna wymiana gatunków, również ograniczana jest przez ciągi komunikacyjne, ale także przez istniejące obiekty kubaturowe. Wewnętrzna spójność lokalnego układu przyrodniczego, ale także łączność z terenami otaczającymi, gdzie migracja jest utrudniona, opiera się głównie o enklawy zieleni spontanicznej czy urządzonej. W skali lokalnej, funkcjonują one na zasadzie tzw. modelu „stepping stone”, w którym określone płyty zieleni stanowią wyspy pośród istniejącego zagospodarowania, pomiędzy którymi możliwa jest lokalna migracja niektórych gatunków zwierząt, np. ptaków. Do powiązań przyrodniczych z obszarami przyległymi należą wody podziemne, w tym wody GZWP.

3.10. OBSZARY CHRONIONE

Północna oraz północno – zachodnia część analizowanego terenu, pozostaje w zasięgu obszaru stanowiącego część europejskiej sieci Natura 2000, tj. Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003) [1.2.44].

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” (PLH 240003), został powołany Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującej, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. UE L 12 z 15.01.2008, str. 3832008-01-15). Dla w/w obszaru obowiązuje Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie (PLH240003) (Dz. U. z 2022 r. poz. 910) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003, zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003. oraz zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 lipca 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” (PLH 240003) został utworzony w celu ochrony siedlisk przyrodniczych, istotnych dla wspólnoty, w tym siedliska muraw galmanowych *Violetalia calaminariae* (kod 6130), siedliska żywej buczyny *Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion* (kod 9130) oraz siedliska ciepłolubnej buczyny storczykowej *Cephalanthero-Fagenion* (kod 9150). Ponadto, obszar ten został wyznaczony w celu ochrony nietoperzy, w tym populacji rozrodczej nocka Bechsteina (*Myotis bechsteini*) i populacji zimującej nocka dużego (*Myotis myotis*).

Omawiany obszar naturalny, został utworzony w rejonie systemu podziemnych wyrobisk po eksploatacji kruszców metali. Ostoja stanowi drugie co do wielkości zimowisko nietoperzy w Polsce, których liczba podczas zimowania w podziemiach dochodzi do kilkunastu tysięcy osobników. Obiekty są zasiedlane przez nietoperze również w sezonie letnim. W granicach omawianej ostoji, prócz wspomnianych gatunków nietoperzy, stwierdzono także występowanie gatunków takich jak: mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), nocek Brandta (*Myotis brandtii*), nocek rudy (*Myotis daubentonii*), nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*) nocek Natterera (*Myotis nattereri*), gacek brunatny (*Plecotus auritus*) czy gacek szary (*Plecotus austriacus*).

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dla analizowanego obszaru, nie został dotychczas uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Poprzez brak realizacji ustaleń ocenianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, rozumie się sytuację pozostawienia analizowanego obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym, tj. bez obowiązującego MPZP. Stan ten jednakże nie gwarantuje braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, natomiast może sprzyjać ich nieuporządkowanemu (przypadkowemu) rozwojowi, w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych, w tym bez uwzględnienia obecnego w zasięgu analizowanego terenu – obszaru Natura 2000, jak również bez uwzględnienia zagrożeń wynikających z prowadzonej na przestrzeni lat eksploatacji surowców naturalnych. Oceniany projekt planu w większości wprowadza przeznaczenia terenów zgodne z ich aktualnym charakterem, w mniejszym stopniu wyznaczając nowe tereny, w ramach których możliwy będzie rozwój zainwestowania. Dotyczy to realizacji nowych terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo – usługowych (**MN, MU**), usługowych (**U**), a także lokalnie terenów infrastruktury drogowej (**KDD, KDL, KDZ**), jak również realizacji założenia zieleni urządzonej w ramach terenu **ZP** – w północnej części analizowanego obszaru. Na mocy ocenianego projektu, zachowano także większość powierzchni biologicznie czynnych, w tym w rejonie dolin niewielkich cieków, przepływających w południowej części terenu czy w rejonie zieleni o charakterze leśnym – na północy, co jest działaniem korzystnym, z punktu widzenia bioróżnorodności obszarów miejskich czy adaptacji terenów do zmian klimatycznych. Ponadto w analizowanym dokumencie wprowadzono szereg zapisów, w tym zakazów oraz nakazów, mających na celu ochronę zasobów środowiska, przy jednoczesnym dopuszczeniu rozwoju terenów zainwestowanych, wynikających z potrzeb mieszkańców miasta i regionu. Proponowany rozwój zagospodarowania, będzie odbywał się w sposób kontrolowany, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych przedmiotowego terenu. W przypadku braku realizacji analizowanego dokumentu, możliwa będzie sytuacja, w której na omawianym obszarze zabudowa będzie rozwijana w sposób przypadkowy i nieukierunkowany, co może wiązać się między innymi z likwidacją roślinności, degradacją gruntu oraz zmianą warunków krajobrazowych, a także może stanowić potencjalne zagrożenie dla nietoperzy, stanowiących przedmiot ochrony wyznaczonego tu obszaru naturalnego. Przyrost nowych terenów zabudowanych, może przyczynić się do pogorszenia warunków aerosanitarnych i akustycznych. Brak uwzględniania uwarunkowań górniczych (płytkie kopalnictwo, obszary dawnych szybów porudnych), może także stanowić w przyszłości zagrożenie dla mienia. Podsumowując, brak uchwalenia planu miejscowego, jako elementu prawa lokalnego na analizowanym obszarze, nieobjętym dotychczas MPZP, może prowadzić do rozwoju zabudowy w sposób chaotyczny, nieorganizowany, a tym samym do przyczynienia się do pogorszenia stanu środowiska na analizowanym terenie, a także potencjalnie powodować straty mienia w przyszłości.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiązałoby się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w analizowany projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedsięwzięć, o których mówi *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.)*.

W analizowanym projekcie planu, wprowadzono zapis, wskazujący na zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z zastrzeżeniem wyłączenia przedsięwzięć związanych z realizacją i remontami: dróg publicznych, infrastruktury technicznej, inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, podziemnego wydobywania kopalin, poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin, poszukiwania i rozpoznawania wód podziemnych, instalacji do podziemnego lub naziemnego magazynowania, wyłącznie na terenie oznaczonym symbolem 1U: ropy naftowej, produktów naftowych, gazów łatwopalnych, zmiany lasu, innego gruntu o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokrytego roślinnością

leśną – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub nieużytku na użytek rolny lub wylesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu lub wylesienia mającego na celu zmianę sposobu użytkowania terenu, wyłącznie na terenach oznaczonych symbolami: 1KDL, 1KDZ, 4KDD oraz zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą.

Z uwagi na powyższe, należy przyjąć, iż w granicach analizowanego terenu, możliwa będzie w przyszłości realizacja inwestycji zaliczanych do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Może to dotyczyć np. *realizacji instalacji do podziemnego lub naziemnego magazynowania: ropy naftowej, produktów naftowych, gazów łatwopalnych* – na terenie oznaczonym symbolem **1U**, który w stanie obecnym obejmuje powierzchnie zainwestowane (stacja paliw, sklep), jak również powierzchnie nieużytków, porośniętych roślinnością spontaniczną, w rejonie których możliwy będzie rozwój zainwestowania czy realizacji *zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą* – np. w rejonie terenu **24MN**, którego powierzchnia możliwa do zainwestowania przekracza 2 ha, a sam teren pozostaje w zasięgu obszaru chronionego, tj. spełnia wskazane w rozporządzeniu progi, klasyfikujące przedsięwzięcie do inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W chwili obecnej teren ten obejmuje powierzchnie nieużytków. W północnej części terenu, można także spodziewać się realizacji *drogi o nawierzchni twardej o długości powyżej 1km* – w ramach terenów **1KDL, 1KDZ**, obejmujących głównie powierzchnie nieużytków, przy czym odcinek w/w ciągu drogowego w analizowanych granicach posiada długość około 0,8 km, niemniej w szerszej skali, zgodnie z informacjami prezentowanymi w studium, droga ta ma kontynuację w kierunku na wschód – do dzielnicy Stroszek. Zapis dotyczący inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko – prezentowany w ramach ocenianego projektu MPZP, nie wyklucza również przebudowy inwestycji istniejących, w tym np. terenów drogowych – przy osiągnięciu określonych w rozporządzeniu progów. W przypadku powyższych inwestycji, oddziaływaniom mogą potencjalnie podlegać najbliższe położone tereny. Realizacja drogi - w ramach terenów **1KDL, 1KDZ**, w rejonie terenów leśnych, może także wymagać *zmiany lasu, innego gruntu o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokrytego roślinnością leśną – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub nieużytku na użytek rolny lub wylesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu lub wylesienia mającego na celu zmianę sposobu użytkowania terenu*.

Realizacja wymienionych w cytowanym rozporządzeniu przedsięwzięć, dopuszczonych do realizacji na mocy analizowanego projektu planu, może wymagać uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym może wymagać uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. O konieczności uzyskania decyzji środowiskowych decyduje odpowiedni organ administracji. Wszelkie rozwiązania techniczne i technologiczne oraz rozwiązania mające na celu ochronę zasobów środowiska, w tym ewentualne działania kompensujące, winny zostać przedstawione przez Inwestora, na etapie ubiegania się o w/w zgody. Pozwoli to określić wpływ planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, w tym np. wpływ na wody podziemne i grunty czy wpływ w zakresie emisji hałasu do środowiska i zanieczyszczeń do powietrza. W związku z faktem, iż analizowany teren znajduje się w zasięgu obszaru Natura 2000, realizacja części inwestycji z kategorii mogących oddziaływać na środowisko, może dodatkowo wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

W analizowanym projekcie planu wprowadzono zapisy, mające na celu zapobieganie negatywnego wpływu na środowisko, w tym m.in. z zakresu ochrony powietrza, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi, czy ochrony wód.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Polityka zagospodarowania przestrzennego powinna przede wszystkim opierać się na podstawowej zasadzie, jaką jest **zrównoważony rozwój**, który w *Raporcie Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych* z 1987 r. został zdefiniowany jako „*rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie*”.

Zasada zrównoważonego rozwoju wpisuje się w poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym i z punktu widzenia ocenianego dokumentu cele te, należy odczytywać w jej kontekście.

Cele ochrony środowiska mające znaczenie z punktu widzenia ocenianego projektu MPZP zostały ujęte między innymi w dokumentach przedstawionych poniżej.

Dokumenty szczebla międzynarodowego

- a) *Konwencja o obszarach wodno – błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowa ptactwa wodnego (Konwencja Ramsarska)* ratyfikowana przez Polskę w 1978 r., której celem jest ochrona mokradeł: jezior, bagien, torfowisk, rzek i innych wód płynących, lagun, raf koralowych wybrzeży i zatok morskich, a ponadto sztucznych zbiorników wodnych jeśli są one ostoją ptaków.
- b) *Konwencja o różnorodności biologicznej (Rio de Janerio)* ratyfikowana przez Polskę w 1995 r., której celem jest m. in. ochrona różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym (krajobrazowym) oraz umiarkowane użytkowanie elementów różnorodności biologicznej.
- c) *Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (Konwencja Paryska)* ratyfikowana przez Polskę w 1976 r., której celem konwencji jest m.in. pobudzenie aktywności narodów do ochrony ich własnego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, wzmocnienie ochrony najcenniejszych obiektów o światowym znaczeniu, organizowanie pomocy intelektualnej, technicznej i finansowej krajom, które pomocy wymagają.
- d) *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., której celem jest ochrona wodnych i lądowych gatunków zwierząt wędrownych na obszarze całego ich zasięgu.
- e) *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja Klimatyczna)* ratyfikowaną przez Polskę w 1994 r., a której celem jest ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który nie powodowałby niebezpiecznych zmian w systemie klimatycznym. Dokument określa zasady, którymi powinny kierować się strony konwencji, aby zrealizować określone cele.

Dokumenty szczebla wspólnotowego

- a) *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., a której celem jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących.
- b) *Europejska Konwencja Krajobrazowa* ratyfikowana przez Polskę w 2004 r., która dotyczy współdziałania państw na rzecz ochrony, zarządzania i planowania krajobrazu.
- c) *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW)* z dnia 23 października 2000 r., która ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i ma za cel osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód.
- d) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszyego powietrza dla Europy, ustanawiająca cele jakości powietrza na rzecz poprawy stanu zdrowia ludzkiego i jakości środowiska.*

- e) *Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku*, której celem jest m. in. zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, a także stworzenie podstawy dla rozwijania środków wspólnotowych w zakresie obniżania hałasu z głównych źródeł.
- f) *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, mająca na celu przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium Państw Członkowskich.
- g) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* (wersja ujednolicona), która odnosi się do ochrony wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich. Ma ona na celu ochronę tych gatunków, gospodarowanie nimi oraz ich kontrolę i ustanawia reguły ich eksploatacji.

Dokumenty szczebla krajowego

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym mają swoje odzwierciedlenie w obowiązującym w kraju ustawodawstwie. Podstawowe akty prawne z zakresu ochrony środowiska mające znaczenie dla oceny projektowanego dokumentu zostały przedstawione w rozdziale 1.2.

Generalnie oceniany projekt MPZP nie stoi w sprzeczności z celami ochrony środowiska wskazanych powyżej dokumentów. Sposób w jaki realizacja analizowanego dokumentu wpłynie na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony w kolejnych rozdziałach niniejszego opracowania, natomiast sposób w jaki w zapisach ocenianego dokumentu uwzględniono cele ochrony środowiska został przedstawiony w rozdziale 10.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Oddziaływania na środowisko, związane z realizacją ustaleń projektu planu będą przede wszystkim następstwem przewidywanego rozwoju terenów o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, usługowej, realizacją nowych terenów infrastruktury drogowej oraz terenu zieleni urządzonej, w rejonie którego możliwa będzie np. realizacja założenia zieleni parkowej wraz z elementami małej architektury.

W poniżej tabeli, przedstawiono charakterystykę typów potencjalnych oddziaływań – z ich rozdziałem na etap budowy oraz etap eksploatacji.

TABELA 2 Charakterystyka typów oddziaływań wynikających z realizacji nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY	ETAP EKSPLOATACJI
BEZPOŚREDNIE	<ul style="list-style-type: none"> wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy realizacji nowej zabudowy oraz infrastruktury technicznej bądź drogowej; zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach; wzrost zanieczyszczeń pyłowych, emitowanych na skutek prowadzonych prac ziemnych, na etapie realizacji nowych przedsięwzięć; zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i wycinka zieleni wysokiej (drzew i krzewów), w rejonie nowych terenów zainwestowanych. 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe formy zainwestowania; zmniejszenie bioróżnorodności w rejonie nowej zabudowy, infrastruktury drogowej oraz technicznej; wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; wzrost ilości wytwarzanych odpadów, w tym z rejonów nowych obiektów mieszkalnych; wzrost emisji hałasu bytowego; wzrost emisji hałasu komunikacyjnego.
POŚREDNIE	nie występują brak znaczących oddziaływań	<ul style="list-style-type: none"> generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych; wzrost ruchu pojazdów w rejonie nowych terenów infrastruktury komunikacyjnej.
WTÓRNE	nie występują brak znaczących oddziaływań	<ul style="list-style-type: none"> dalsza synantropizacja szaty roślinnej oraz spadek bioróżnorodności w rejonie zabudowy.
SKUMULOWANE	<ul style="list-style-type: none"> krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych. 	<ul style="list-style-type: none"> zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów – punktowych i liniowych; kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego; synantropizacja szaty roślinnej i spadek bioróżnorodności w rejonie nowych terenów zainwestowanych.
KRÓTKOTERMINOWE	<ul style="list-style-type: none"> hałas budowlany; zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; powstawanie odpadów budowlanych. 	nie występują brak znaczących oddziaływań
DŁUGOTERMINOWE	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w rejonie nowych terenów zabudowy; spadek bioróżnorodności. 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany morfologii terenu, w przypadku prowadzenia prac niwelacyjnych; dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie nowej zabudowy i infrastruktury; emisja hałasu komunikacyjnego; emisja zanieczyszczeń atmosferycznych.
STAŁE	<ul style="list-style-type: none"> zmiany ukształtowania powierzchni terenu. 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany morfologii terenu związana z pracami niwelacyjnymi; spadek bioróżnorodności. zwiększenie udziału powierzchni szczelnych i utwardzonych.
CHWILOWE	<ul style="list-style-type: none"> hałas budowlany; zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; powstawanie odpadów budowlanych. 	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

7.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000**OBSZARY NATURA 2000**

Północna oraz północno – zachodnia część analizowanego terenu, pozostaje w zasięgu obszaru stanowiącego część europejskiej sieci Natura 2000, tj. Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003). Obszar ten został wyznaczony dla ochrony gatunków nietoperzy, jak również w celu zachowania siedlisk florystycznych, w tym muraw galmanowych oraz buczyn.

W kontekście w/w obszaru naturalnego, za korzystne uznaje się wprowadzenie przeznaczenia terenów lasu **1ZL**, **2ZL**, w północno – wschodniej części terenu, w rejonie zbiorowisk leśnych oraz wprowadzenie przeznaczenia terenu zieleni urządzonej **1ZP**, w rejonie nieużytku, położonego za zachód od obszaru lasu, gdzie możliwa będzie np. realizacja zieleni parkowej. Zachowanie obszarów zadrzewień bądź realizacja nowych nasadzeń zieleni wysokiej, jest działaniem korzystnym z punktu widzenia ochrony gatunków nietoperzy, dla ochrony których, ustanowiono omawiany obszar

Natura 2000. Zarówno nocek Bechsteina jak i nocek duży, żywiące się owadami, na żerowiska chętnie wybierają m.in. obszary lasów, zadrzewień. Ponadto, o ile nocek duży jest gatunkiem preferującym do zamieszkania osiedla ludzkie, gdzie kryje się w starych strychach, opuszczonych budynkach, dawnych fortyfikacjach itp., to nocek Bechsteina preferuje na swoje kryjówki dziuplaste drzewa bądź budki lęgowe. W rejonie terenu **1ZL**, wskazuje się ponadto na lokalizację niewielkiego zbiornika wodnego. Może on spełniać funkcje wodopoju dla nietoperzy, ale także stanowić miejsce rozrodu owadów, stanowiących ich pożywienie. Należy zatem uznać, iż wyznaczenie omawianych przeznaczeń terenów, może wpływać korzystnie na populację ncocków oraz pozostałych nietoperzy, które odnotowano na terenie ostoi siedliskowej.

W granicach analizowanego terenu, w rejonie obszaru Natura 2000, przewiduje się także wprowadzenie przeznaczeń terenów, umożliwiających rozwój zainwestowania. Dotyczy to terenów **1U**, **24MN** – położonych na zachodnie oraz terenów **1MN**, **2MN**, **3MN**, **2MNU**, **4KDD**, **1KDL**, **1KDZ** – położonych na północy. Tereny te obejmują zasadniczo powierzchnie nieużytków porośniętych roślinnością spontaniczną oraz lokalnie – zadrzewieniami. Likwidacja zadrzewień oraz roślinności niskiej, związana z rozwojem zabudowy oraz infrastruktury towarzyszącej, będzie prowadziła do ograniczenia potencjalnych miejsc żerowania nietoperzy, niemniej z uwagi na stosunkowo niewielką powierzchnię terenów przeznaczonych do zainwestowania – w odniesieniu do całego obszaru ostoi, oddziaływanie to nie powinno doprowadzić do znaczącego ograniczenia żerowisk tych zwierząt.

Potencjalnie problemową kwestią, może być natomiast wprowadzenie nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, w rejonach, gdzie zgodnie z górnictwymi materiałami archiwalnymi, występują obszary płytkiej eksploatacji górniczej oraz miejsca dawnych szybików porudnych. Dotyczy to terenu **1ZP** – gdzie dopuszczono realizację zieleni urządzonej wraz z małą architekturą, ale przede wszystkim terenu **3MN**, w rejonie którego, w zasięgu powierzchni wolnych od zabudowy, wskazuje się na lokalizację dawnych szybików. Choć w/w obiekty – związane z dawnym kopalnictwem zostały najprawdopodobniej zlikwidowane, to jednak nie wykluczone, iż w omawianych rejonach mogą występować schronienia, bądź też wloty/wyloty do schronień nietoperzy, będących przedmiotem ochrony w ramach Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000. Z chwilą realizacji przyszłego zagospodarowania, mogą one zostać naruszone i stracić swoją funkcjonalność. W związku z powyższym, kierując się zasadą przezorności, realizację planowanych przeznaczeń (zainwestowania w ramach terenu **3MN**, ale także **1ZP**), w zasięgu obszaru Natura 2000, należałoby poprzedzić ekspertyzą chiropterologiczną oraz szczegółową oceną oddziaływania na potencjalne schronienia nietoperzy.

W ocenianym projekcie MPZP, określa się, iż północna i zachodnia część obszaru planu położona jest w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 "Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie" o symbolu PLH240003, zatwierdzonego decyzją Komisji Europejskiej 2008/25/WE z dnia 13 listopada 2007 r. oraz wskazuje się, iż dla w/w obszaru obowiązują działania zawarte w planie zadań ochronnych – zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003, zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 oraz zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 lipca 2023 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003. Ponadto, w ocenianym projekcie MPZP, wprowadzono zapis, mówiący, iż na terenie położonym w granicach obszaru Natura 2000 ustala się nakaz realizacji zabudowy i zagospodarowania terenów, w tym lokalizowania inwestycji i przedsięwzięć – zgodnie z planem zadań ochronnych wydanym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003, zmienionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 oraz zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 lipca 2023 r.

zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003. Zasięg obszaru Natura 2000, przedstawiono ponadto na rysunku planu.

OBSZAROWE I PUNKTOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Prócz omówionego powyżej obszaru Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003), analizowany teren, zlokalizowany jest poza zasięgiem obszarowych form ochrony przyrody. W jego granicach nie wyznaczono także pomników przyrody.

7.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY

Realizacja nowej zabudowy kubaturowej, terenów drogowych czy infrastruktury technicznej, w zasięgu terenów przeznaczonych do zainwestowania, będzie wiązała się z bezpośrednim i trwałym naruszeniem powierzchni ziemi, wynikającym z prowadzenia prac budowlanych. W związku z niwelacją powierzchni (wykonywaniu wykopów i przesuwaniu mas ziemnych), lokalizacją fundamentów, bądź podbudowy, a także utworzeniem powierzchni utwardzonych czy szczelnych dojdzie do trwałego przekształcenia powierzchni ziemi. W rejonie prac będzie dochodziło do zebrania wierzchniej warstwy gleby i wskutek prac niwelacyjnych lokalnego przemieszania jej poziomów genetycznych. Na skutek wprowadzenia obszarów przeznaczonych pod zabudowę bądź infrastrukturę komunikacyjną, dojdzie do trwałego zmniejszenia się udziału powierzchni biologicznie czynnych na rzecz powierzchni utwardzonych czy szczelnych. Przyrost powierzchni szczelnych kosztem powierzchni biologicznie czynnych prowadzi będzie w sposób bezpośredni do ograniczenia możliwości infiltracji wód w głąb ziemi. W przypadku przyrostu powierzchni utwardzonych lub szczelnych kosztem obszarów biologicznie czynnych można mówić także o efekcie kumulacji w skali lokalnej z obszarami już zabudowanymi.

Powierzchnie biologicznie czynne na terenach bezpośrednio przylegających do realizowanych obiektów budowlanych będą w czasie budowy podlegały oddziaływaniom mechanicznym na przykład w postaci rozjeżdżania lub wydeptywania. Wraz z naruszeniem powierzchni ziemi, przekształceniom będzie podlegać szata roślinna, która w rejonie budowanych obiektów zostanie trwale usunięta, a na terenach przylegających na skutek oddziaływań mechanicznych będzie zasadniczo podlegała długoterminowej synantropizacji.

Pośrednio do gleb w perspektywie długoterminowej, na analizowanym obszarze może dochodzić do wtórnych oddziaływań związanych z przyrostem terenów zainwestowanych. Pośrednio do gleb mogą przedostawać się zanieczyszczenia emitowane przez pojazdy – poruszające się po nowo projektowanych odcinkach dróg, jak również po drogach istniejących, gdzie ruch ten będzie spowodowany koniecznością dojazdu do nowych obiektów mieszkalnych bądź usługowych.

Należy jednak zaznaczyć, iż z uwagi na zurbanizowany charakter przedmiotowego terenu – jak również terenów sąsiadujących, oddziaływanie na powierzchnię ziemi i grunty będzie miało charakter zjawisk już występujących, a jedynie lokalnie - pogłębiających się. Przyjęte w analizowanym projekcie planu przeznaczenia terenów, będące przyrostami zainwestowania kosztem terenów biologicznie czynnych, stanowią kontynuację występujących w analizowanych granicach form zainwestowania.

W ocenianym projekcie planu, wprowadzono szczegółowe wskazania z zakresu ochrony powierzchni ziemi, w tym:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
- 2) nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowego będą służyły wskazania dotyczące postępowania z odpadami, w tym:

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;

- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) dopuszczenie dla działalności prowadzonych na terenach objętych planem, magazynowania odpadów powstałych w wyniku tej działalności, wyłącznie w budynkach lub zadaszonych wiatkach.

Ochronie powierzchni ziemi, w skali całego terenu, będzie sprzyjało wprowadzenie przeznaczeń terenów o funkcji przyrodniczej, w tym o wysokim odsetku powierzchni wolnych od zabudowy, tj. terenów lasu (**L**), terenów zieleni naturalnej (**ZN**) i urządzonej (**ZP**), a także przyjęcie dla poszczególnych przeznaczeń terenów zainwestowanych minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

7.3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wody powierzchniowe i podziemne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne*.

Analizowany teren charakteryzuje się ubogą siecią hydrograficzną. W jego południowej części przepływają ciek. W północno – wschodniej części analizowanego obszaru, zlokalizowane jest niewielkie oczko wodne, położone na terenie leśnym. Na mocy analizowanego projektu MPZP, w rejonie dolin cieków przepływających przez południową część terenu, ustalono przeznaczenie terenów zieleni naturalnej (**1ZN**, **2ZN**). Wprowadzenie w/w przeznaczenia, pozwoli na ochronę cieków wraz z ich naturalną otuliną biologiczną, przed presją zabudowy. W zasięgu zbiorowiska leśnego, w rejonie którym zlokalizowane jest niewielkie oczko wodne, wprowadzono przeznaczenie terenu lasu (**1ZL**), a zatem, również w analizowanym przypadku, możliwa będzie ochrona omawianego elementu hydrograficznego przed presją antropogeniczną, np. likwidacją na skutek wprowadzonej zabudowy.

Pojawienie się nowych przeznaczeń terenów – wskazanych do zainwestowania, na obszarach obecnie funkcjonujących jako powierzchnie biologicznie czynne, będzie jednym z czynników wpływających na kształtowanie jakości oraz ilości zasobów wód podziemnych, w tym wód GZWP. Należy jednak podkreślić, iż analizowany teren obejmuje tereny w większości zainwestowane, a oddziaływanie na wody podziemne jest zjawiskiem już obecnie występującym. Realizacja nowej zabudowy, proponowanej w analizowanym projekcie planu, będzie związana z koniecznością trwałego uszczelnienia części powierzchni ziemi, a także wzrostem ilości powstających na tych terenach ścieków. Skutkiem tego typu działań jest ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych zasilających wody podziemne, a co za tym idzie, może prowadzić do zmniejszania się zasobów wód podziemnych, przesuszania gruntów oraz wzrostu tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych. Skala tego zjawiska uzależniona jest od powierzchni nowej zabudowy oraz zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno - ściekowej. Istotny wpływ na zachowanie właściwego poziomu infiltracji wód opadowych i roztopowych (a tym samym poziomu wód gruntowych) ma ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych przeznaczeń terenów. Potencjalnie niekorzystny wpływ, o charakterze lokalnym i ograniczonym w czasie, na poziom zalegania oraz jakość wód podziemnych może występować na etapie prowadzenia robót w zakresie lokalizacji obiektów budowlanych. Przyczyną występowania tego zjawiska jest prowadzenie różnego rodzaju wykopów i prac przy użyciu ciężkiego sprzętu, powodujących nadmierne zagęszczenie gruntu oraz przemieszczanie poszczególnych jego warstw, co z kolei prowadzić może do zmian w naturalnym procesie infiltracji wód opadowych i roztopowych.

W zapisach analizowanego projektu planu, w zakresie ochrony wód ustala się:

- 1) nakaz zachowania ciągłości systemu melioracji;
- 2) w przypadku naruszenia istniejących urządzeń wodnych i melioracyjnych, tj. rowów otwartych oraz drenażu, nakaz przebudowy tych urządzeń lub budowy nowych;
- 3) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;
- 4) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 5) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;

- 6) nakaz zachowania istniejących cieków wodnych wraz z towarzyszącymi zadrzewieniami i roślinnością w naturalnej formie;
- 7) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych;
- 8) ze względu na położenie obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 330 Gliwice wraz z ustanowionym obszarem ochronnym, obowiązują działania zawarte w rozporządzeniu Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 – Zbiornik Gliwice.

Ponadto, wprowadza się zapisy szczegółowe, dotyczące zasad odprowadzania ścieków sanitarnych oraz deszczowych:

- 1) odprowadzanie ścieków sanitarnych i deszczowych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- 5) nakaz stosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe odprowadzane z terenów parkingów terenowych o powierzchni powyżej 0,1 ha.

Ochronie wód będą także służyły zapisy dotyczące ochrony powierzchni ziemi czy gospodarki odpadami jak również wyznaczenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych – dla poszczególnych przeznaczeń, w tym w rejonie obszarów zabudowy.

Przy uwzględnieniu obowiązującego ustawodawstwa oraz zapisów ograniczających – wprowadzonych na mocy ocenianego dokumentu, należy stwierdzić, iż realizacja omawianych zamierzeń planistycznych nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne. Szczególnie istotne, zarówno w kontekście ochrony zasobów wodnych jak i w odniesieniu do problematyki zmian klimatycznych, jest wprowadzenie zapisu, nakazującego opóźnianie spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki. Realizacja powyższych założeń, umożliwi „zatrzymanie” wód w miejscu wystąpienia opadów oraz wykorzystanie, np. do celów gospodarczych. Retencjonowanie wód, może zmniejszyć ilość powstających ścieków, w zależności od przyjętego sposobu retencji – może mieć korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, a w przypadku gospodarczego wykorzystania, np. do podlewania zieleni towarzyszącej zabudowie, może przyczynić się do obniżenia kosztów utrzymania terenów zielonych oraz ograniczenia strat ogólnych zasobów wodnych. Retencjonowanie wody może ponadto ograniczyć spływ powierzchniowy, co jest istotne w kontekście możliwego przyrostu powierzchni szczelnych, kosztem obszarów biologicznie czynnych.

7.3.1. WPŁYW NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD

Teren objęty opracowaniem położony jest zasięgu zlewni trzech Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Północna część terenu położona jest w zasięgu zalewni JCWP o nazwie Szarlejka (PLRW 200006212669). Ciekami istotnymi z punktu widzenia w/w JCWP jest rzeka Szarlejka – przepływająca w odległości około 100 m na północ od granic opracowania. Zgodnie z IIaPGW, analizowana JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, jej potencjał ekologiczny określono jako słaby, a stan chemiczny jako zły. Stan ogólny wód analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla analizowanej JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny przy złagodzonych wybranych wskaźnikach oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Dla omawianej JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona.

Południowa i południowo – wschodnia część analizowanego terenu położona jest w zasięgu zlewni JCWP o nazwie Bytomka (PLRW 60000611649). Ciekami istotnymi z punktu widzenia w/w JCWP jest Bytomka wraz z dopływami, w tym Rokitnickim Potokiem – przepływającym w odległości około 500 m na południowy - wschód od

granic opracowania. Analizowana JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, jej potencjał ekologiczny określono jako zły, a jej stan chemiczny określono jako poniżej dobrego. Stan ogólny wód analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla analizowanej JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny przy złagodzonych wybranych wskaźnikach oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Dla omawianej JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona.

Zachodnia część analizowanego terenu położona jest w zasięgu zlewni JCWP o nazwie Drama od źródeł do zb. Dzierżno Małe (PLRW 600006116673). Ciekim istotnym z punktu widzenia w/w JCWP jest Drama – przepływająca w odległości około 2,0 km na północny – zachód od granic opracowania. Analizowana JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, jej potencjał ekologiczny określono jako umiarkowany, a jej stan chemiczny określono jako dobry. Stan ogólny wód analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla analizowanej JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny przy złagodzonych wybranych wskaźnikach oraz dobry stan chemiczny. Dla omawianej JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona.

Projektowane zmiany zagospodarowania, w tym polegające na wprowadzeniu nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, nie dotyczą, powierzchni położonych w bezpośrednim sąsiedztwie koryta Szarlejki, Bytomki, Rokitnickiego Potoku czy Dramy, będących ciekami istotnym z punktu widzenia w/w JCWP. Przewidywany sposób zagospodarowania, nie będzie także powodował potencjalnego pogłębienia się presji związanej z negatywnym wpływem na omówione JCWP, a tym samym nie będzie wpływał na możliwości osiągnięcia celów środowiskowych. W związku z powyższym proponowane przeznaczenia terenów nie będą w sposób bezpośredni oddziaływały na w/w JCWP.

Analizowany teren położony jest w zasięgu trzech Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Północna część terenu położona jest w zasięgu JCWPd nr 111 i kodzie PLGW 2000111. Zgodnie z IIaPGW, jej stan chemiczny określono jako dobry, stan ilościowy określono jako słaby, stan JCWPd jako słaby. Celami środowiskowymi dla w/w JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego, w zakresie bilansu wodnego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona ilościowo i chemicznie.

Południowa i południowo – wschodnia część analizowanego terenu, należy do JCWPd nr 129 i kodzie PLGW 6000129. Jej stan chemiczny określono jako dobry, stan ilościowy jako słaby, stan JCWPd jako słaby. Celami środowiskowymi dla w/w JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i brak pogorszenia stanu ilościowego, w zakresie bilansu wodnego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona ilościowo i chemicznie.

Zachodnia część analizowanego terenu, należy do JCWPd nr 128 i kodzie PLGW 6000128. Jej stan chemiczny i ilościowy określono jako dobry, stan JCWPd jako dobry. Celami środowiskowymi dla w/w JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona ilościowo i chemicznie.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie związana z oddziaływaniem przede wszystkim o charakterze lokalnym, przy czym nie przewiduje się tu występowania znaczących oddziaływań negatywnych, w kontekście wód podziemnych. W ocenianym dokumencie wprowadzono zapisy, których wdrożenie będzie służyło ochronie wód podziemnych, w tym zapisy bezpośrednio określające zasady ochrony wód, ale także zapisy dotyczące ochrony powierzchni ziemi, zapisy dotyczące gospodarki wodno – ściekowej czy zapisy określające zasady postępowania z odpadami.

Generalnie, realizacja założeń projektu planu, przy uwzględnieniu przepisów zawartych w obowiązującym ustawodawstwie, nie będzie miała znaczącego wpływu na stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, ani na możliwość utrzymania bądź osiągnięcia ich celów środowiskowych.

7.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE

Realizacja przewidzianych w projekcie przeznaczeń terenów, w rejonie których możliwy będzie przyrost zainwestowania, będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji.

Na etapie realizacji nowych terenów przeznaczonych do zabudowy, źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą pojazdy i budowlane maszyny spalinowe, pracujące przy budowie obiektów kubaturowych bądź realizacji infrastruktury technicznej lub drogowej. Emisja ta jednak będzie miała charakter niezorganizowany i ograniczony do czasu trwania etapu budowy. Ponieważ realizacja poszczególnych obiektów w ramach planowanych terenów zabudowy będzie rozciągnięta w czasie, jednostkowe efekty emisji do powietrza na etapie realizacji nie będą się kumulowały, a co tym idzie nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza.

Na etapie eksploatacji, emisja do powietrza atmosferycznego, może być związana, z uwalnianiem substancji gazowych i pyłowych do powietrza, powstających na skutek spalania paliw kopalnych, wykorzystywanych w indywidualnych systemach ciepłowniczych. Dotyczyć to może zarówno nowych obiektów mieszkalnych, jak i usługowych – związanych z pobytem ludzi, gdzie wymagane będzie ogrzewanie pomieszczeń. W chwili obecnej, na analizowanym terenie, nie ma zlokalizowanej sieci miejskiego, zorganizowanego systemu ciepłowniczego, a zatem realizacją rozwiązań indywidualnych, w tym opartych o paliwa kopalne, jest prawdopodobna. Na etapie eksploatacji, emisja wynikająca z ustaleń projektu planu, będzie także związana z ruchem pojazdów – podczas użytkowania nowych odcinków dróg – zaproponowanych do realizacji na północy terenu, a także będzie wiązała się z dojazdem do nowych terenów zabudowy mieszkaniowej bądź usługowej. Niemniej, z uwagi na stosunkowo niewielki przyrost w/w przeznaczeń w odniesieniu do aktualnego stanu zainwestowania, nie przewiduje się znaczącego wzrostu ruchu komunikacyjnego, a tym samym, znaczącego wzrostu emitowanych spalin – wynikającego z ocenianych zamierzeń projektowych. Efekt emisji z poszczególnych obiektów, zarówno istniejących jak i przewidzianych do realizacji na mocy ocenianego projektu MPZP, będzie się lokalnie kumulował.

Przeciwdziałaniu i ograniczaniu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych będą służyły zapisy ujęte w projekcie planu. W zakresie ochrony powietrza, ustala się:

- 1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pyłących.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło, ustala się:

- 1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

W kontekście wpływu na jakość powietrza atmosferycznego, za korzystny uznaje się ponadto wprowadzony na mocy ocenianego dokumentu zapis, dotyczący ochrony powierzchni ziemi, gdzie nakazuje się zagospodarowanie zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych. Wprowadzenie zadarnienia bądź nasadzeń roślin w rejonie powierzchni pozbawionych okrywy roślinnej, będzie wpływało na ograniczenie pylenia z tych powierzchni i przedostawania się substancji pyłowych do powietrza, co może stanowić szczególną uciążliwość, np. w okresach letnich suszy.

7.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

Oddziaływanie na ludzi związane z realizacją ustaleń ocenianego projektu planu miejscowego sprowadza się zasadniczo do wpływu na stan aerosanitarny powietrza, na klimat akustyczny oraz warunki w zakresie promieniowania niejonizującego. Pozostałe aspekty, jak na przykład samopoczucie w kontekście estetyki determinowane kształtowaniem otoczenia i krajobrazu, mają charakter silnie subiektywny w związku z czym trudno jest je wymiernie ocenić.

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska – w kontekście wpływu na ludzi. Najistotniejszym z nich jest wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii, jak również ustalenie, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach, nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKONANEJ EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

W granicach analizowanego terenu, z uwagi na prowadzone na przestrzeni lat wydobywanie rud metali, występują obszary zagrożone możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni. Dotyczy to terenów płytkiej eksploatacji górniczej, związanej z wspomnianym górnictwem rudnym oraz obszarów wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. dawnych szybów porudnych. W rejonie w/w terenów istnieje możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, a uwarunkowania te stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. Część terenów pozostających w granicach w/w uwarunkowań, jest już obecnie zainwestowana, niemniej występują tu także powierzchnie wolne od zabudowy, gdzie możliwy będzie rozwój zainwestowania – w ramach terenów wyznaczonych na mocy ocenianego projektu planu (tereny **3MN, 24MN, 37MN, 1ZP, 3U**). Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie danych szybów i szybków, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne.

W zapisach ocenianego projektu plan, wskazuje się, iż na części obszaru objętego planem, zgodnie z informacjami archiwalnymi, prowadzona była płytka eksploatacja rudna i występują wyrobiska mające połączenie z powierzchnią (zlikwidowane szyby i szybiki). Zasięg płytkiej eksploatacji oraz lokalizację szybów i szybków, oznaczono w celach informacyjnych na rysunku planu.

OBSZARY O PŁYTKIM ZALEGANIU WÓD GRUNTOWYCH

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych. Dotyczy to zarówno terenów już zainwestowanych, ale także takich, gdzie możliwy będzie rozwój zabudowy w przyszłości – na mocy ustaleń analizowanego projektu MPZP (teren **2MN, 24MN, 26MN, 37MN, 38MN, 2MU, 1U, 1ZP, 4KDD, 1KDL, 1KDZ**). Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem zagospodarowania, w tym zabudowy kubaturowej, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej oraz melioracji.

W ocenianym projekcie planu uwzględniono w/w uwarunkowania oraz oznaczono orientacyjny zasięg płytkich wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p.p.t. na rysunku planu.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

W granicach administracyjnych miasta Bytomia, a tym samym w granicach terenu objętego projektem planu, nie wyznacza się obszarów zagrożonych występowaniem osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować m.in. na terenach płytkiej eksploatacji górniczej. W analizowanym dokumencie uwzględnia się orientacyjny zasięg zakończonej płytkiej eksploatacji rudnej.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

W granicach analizowanego terenu nie wyznacza się terenów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

WARUNKI AEROSANITARNE

Realizacja nowej zabudowy i infrastruktury – w ramach terenów przeznaczonych do zainwestowania, a obecnie obejmujących powierzchnie biologicznie czynne, będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji. Z uwagi na obecne zagospodarowanie w omawianych granicach oraz na stopień zainwestowania na terenach przyległych, stan aerosanitarny determinowany jest zarówno przez czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne. Należy do nich m.in. ruch samochodowy oraz emisja związana z ogrzewaniem budynków w rejonie zabudowy, nie objętej miejską siecią ciepłowniczą, a także zanieczyszczenia nawiewane z terenów przemysłowych, położonych na terenie miasta Bytomia oraz miejscowości ościennych.

Na etapie realizacji zamierzeń budowlanych, związanych z rozwojem zabudowy czy infrastruktury, wpływ na warunki aerostanitarne będzie miał przede wszystkim czasowy wzrost emisji substancji, związany z pracą maszyn

budowlanych czy ruchem pojazdów kołowych, dostarczających materiały budowlane w rejon placów budowy. Wszelkie prace ziemne, związane np. z niwelacją terenu czy tworzeniem wykopów, powiązane są z emisją zanieczyszczeń pyłowych. Jednakże, jak już wspomniano powyżej, sytuacja ta dotyczy etapu realizacji, a więc jej oddziaływanie będzie miało wymiar krótkoterminowy. Na etapie eksploatacji, emisja wynikająca z ustaleń projektu planu, będzie m.in. związana z ruchem pojazdów – podczas użytkowania nowych terenów infrastruktury komunikacyjnej, a także będzie wiązała się z dojazdem do nowych terenów zainwestowanych. Niemniej, z uwagi na stosunkowo niewielki przyrost terenów zainwestowanych, w odniesieniu do aktualnego stopnia zagospodarowania, nie przewiduje się znaczącego wzrostu ruchu komunikacyjnego, a tym samym, znaczącego wzrostu emitowanych spalin. Należy także zauważyć, iż proponowane przeznaczenia w większości obejmują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a zatem tereny o mniejszym stopniu zasiedlenia niż np. tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, gdzie ilość mieszkańców na taką samą jednostkę powierzchni jest wyższa, co może przekładać się na dużo wyższe natężenie ruchu pojazdów w rejonie tych terenów. Na etapie eksploatacji emisja do powietrza atmosferycznego, może być również związana ze spalaniem paliw w kotłowniach poszczególnych budynków, w rejonie zabudowy, nie ujętej w miejski system ciepłowniczy, gdzie ogrzewanie odbywać się będzie w oparciu o spalanie paliw kopalnych, w tym np. węgla czy oleju opałowego. Efekt emisji z poszczególnych obiektów, zarówno istniejących jak i przewidzianych do realizacji na mocy ocenianego projektu MPZP, będzie się lokalnie kumulował.

W ocenianym projekcie planu wprowadzono zapisy, z zakresu ochrony powietrza, w tym również w kontekście gospodarki ciepłowniczej. Z uwagi na zasadniczo niewielki przyrost terenów zainwestowanych, w odniesieniu do powierzchni całego terenu, typ proponowanego przeznaczenia oraz wprowadzone zapisy dotyczące ograniczenia negatywnego wpływu na stan powietrza atmosferycznego, nie przewiduje się, aby realizacja założeń ocenianego dokumentu, spowodowała powstanie czynników wpływających w sposób negatywny i znaczący na stan aerosanitarny analizowanego terenu oraz obszarów sąsiadujących.

KLIMAT AKUSTYCZNY

Określone tereny podlegają ochronie przed hałasem na mocy *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112). Dopuszczalne poziomy hałasu obowiązujące na poszczególnych terenach w myśl w/w rozporządzenia zostały przedstawione w poniższej tabeli.

TABELA 3 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.P.	RODZAJ TERENU	DOPUSZCZALNY DŁUGOOKRESOWY ŚREDNI POZIOM DŹWIĘKU A w dB			
		DROGI LUB LINIE KOLEJOWE		POZOSTAŁE OBIEKTY I DZIAŁALNOŚĆ BĘDĄCE ŹRÓDŁEM HAŁASU	
		L_{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L_N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY	L_{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L_N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY
1.	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowej d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45

Klimat akustyczny w rejonie analizowanego terenu, kształtowany jest głównie przez hałas komunikacyjny. Do głównych emitorów hałasu drogowego należy tu ul. Żołnierska, w randze drogi krajowej (nr 78), wyznaczająca zachodnią granicę opracowania, jak również ul. Ptakowicka, wyznaczająca południowo – zachodnią granicę terenu (poza opracowaniem) oraz ul. Witolda Gombrowicza i Plac Jana, zlokalizowane w granicach terenu objętego projektem planu. Zgodnie z danymi prezentowanymi w ramach *Strategicznej mapy hałasu dla miasta Bytomia*, w sąsiedztwie drogi krajowej nr 78, dochodzi lokalnie do ponadnormatywnej emisji dźwięku do środowiska, wynikające z ruchu pojazdów. Na ogólny stan oddziaływań akustycznych w analizowanych granicach ma także wpływ hałas związany z prowadzoną działalnością gospodarczą w ramach poszczególnych obiektów usługowych oraz w mniejszym stopniu hałas bytowy. Hałas bytowy i wynikający z prowadzonej działalności gospodarczej - usługowej, nie stanowi tu generalnie uciążliwości.

W analizowanym projekcie MPZP, przewidziano rozwój terenów, które na mocy obowiązującego prawa, polegają ochronie akustycznej, w tym w rejonie drogi krajowej nr 78, gdzie notowane były przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Dotyczy to fragmentów terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz fragmentu terenu zabudowy mieszkaniowo – usługowej (**3MN, 25MN, 37MN, 3MU**). Należy zatem założyć, iż bez wprowadzenia stosownych rozwiązań z zakresu ochrony przed hałasem, tereny te mogą podlegać niekorzystnym oddziaływaniom akustycznym, co stanowi kwestię potencjalnie problemową. Należy jednak zaznaczyć, iż już w chwili obecnej, w sąsiedztwie omawianej drogi, zlokalizowane są tereny zabudowy, o funkcji mieszkaniowej.

Kolejną kwestią potencjalnie problemową, wynikającą z założeń ocenianego dokumentu, w kontekście oddziaływań akustycznych, może być realizacji i funkcjonowanie drogi – w ramach wyznaczonych na mocy ocenianego projektu planu terenów **1KDL, 1KDZ**. Przebieg w/w drogi, wyznaczono w północnej części terenu, w tym w sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Analizowana droga, w szerszym ujęciu – zgodnie z przebiegiem wyznaczonym

w studium, umożliwi komunikację od drogi krajowej nr 78 do położonej na wschodzie dzielnicy Stroszek. Z uwagi na proponowaną klasę drogi, należy przypuszczać, iż będzie ona miała znaczenia ponadlokalne, a zatem potencjalny ruch pojazdów w jej rejonie i wynikająca z niego emisja hałasu do środowiska, może stanowić uciążliwość dla mieszkańców zabudowy istniejącej i przyszłej. Należy zatem przyjąć, iż omawiana droga, może być potencjalnym źródłem konfliktów społecznych. Na etapie oceny analizowanego projektu planu miejscowego, nie można jednakże jednoznacznie stwierdzić, w jakim stopniu użytkowanie potencjalnej drogi, będzie oddziaływało w zakresie akustycznym, a szczegółowy zakres tego oddziaływania winien zostać przedstawiony na etapie ubiegania się o stosowne zgody administracyjne. Odcinek opisywanej drogi, w granicach analizowanego terenu posiada długość około 0,8 km, niemniej, jak wspomniano powyżej, droga ta w dokumentach planistycznych, posiada kontynuację za wschodnią granicą opracowania. Drogi o długości ponad 1 km i nawierzchni twardej, zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*, zalicza się do przedsięwzięć, przed realizacją których, może być wymagana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. O konieczności uzyskania w/w decyzji, decyduje odpowiedni organ administracji. Wszelkie rozwiązania techniczne i technologiczne oraz rozwiązania mające na celu ochronę zasobów środowiska, w tym z zakresu ochrony akustycznej, winny zostać przedstawione przez Inwestora, na etapie ubiegania się o w/w zgodę. Pozwoli to określić wpływ użytkowania przyszłej drogi na poszczególne komponenty środowiska, w tym w zakresie emisji hałasu do środowiska. W kontekście omawianej powyżej inwestycji, za korzystny przyjmuje się zapis proponowany na mocy ocenianego dokumentu, wskazujący na nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W analizowanym projekcie planu, założono także realizację terenów o różnych funkcjach, tj. o funkcji usługowej oraz mieszkaniowej, w bezpośrednim sąsiedztwie. Dotyczy to terenów **1U** i **24MN** oraz **3U** i **37MN**. Pomimo, iż przeznaczenie podstawowe i uzupełniające, wskazane dla terenów usług, nie obejmuje działalności uciążliwej, mogącej wpływać w sposób negatywny na położone w sąsiedztwie tereny zabudowy chronionej akustycznie, to nie można jednoznacznie wykluczyć, iż przyszła działalność nie będzie wpływała niekorzystnie na komfort życia mieszkańców terenów mieszkaniowych. Sugeruje się, aby na granicach w/w terenów – o różnych funkcjach urbanistycznych, stosować nasadzenia zieleni izolacyjnej, stanowiącej „naturalny ekran akustyczny”. Izolacja zielenią, może także wpłynąć korzystnie na odbiór estetyczny otoczenia.

W kontekście emisji hałasu na etapie realizacji zamierzeń planistycznych, czasowego i lokalnego wzrostu oddziaływań akustycznych, należy spodziewać się na etapie budowy poszczególnych obiektów budowlanych i infrastruktury. Emisja hałasu w fazie realizacji, związana będzie z prowadzeniem robót ziemnych i pracą sprzętu mechanicznego, w tym transportem materiałów na plac budowy, a także z pracą specjalistycznych urządzeń budowlanych takich jak koparki czy w przypadku dróg – walce. Źródłem najwyższego poziomu dźwięku są samochody ciężarowe transportujące materiały na plac budowy oraz urządzenia wykorzystujące krótkotrwałe sygnały ostrzegawcze biegu wstecznego a także wszelkiego rodzaju młoty i zagęszczarki. Na etapie eksploatacji, z uwagi na przyrost nowych terenów zainwestowanych, można spodziewać się wzrostu ruchu pojazdów dojeżdżających w ich rejon, niemniej z uwagi na niewielki przyrost w/w terenów, oddziaływanie to nie będzie znaczące. Realizacja założeń ocenianego projektu MPZP, wiązała się będzie głównie z rozwojem terenów zabudowy o funkcji mieszkaniowej oraz w mniejszym stopniu mieszkaniowo – usługowej i usługowej. Hałas związany z funkcjonowaniem w/w terenów będzie miał pomijalny wpływ na ogólny stan uwarunkowań akustycznych.

W zakresie ochrony przed hałasem, w zapisach ocenianego projektu planu, wpraszają się szereg zapisów ograniczających.

W zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

- a) tereny oznaczone symbolami: 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 40MN, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - b) tereny oznaczone symbolami: 1MU, 3MU, 4MU, 5MU, 6MU, 8MU, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo-usługowe,
 - c) tereny oznaczone symbolami: 2MU, 9MU, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod domy opieki społecznej,
 - d) tereny oznaczone symbolami: 2U, 7MU, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży i domy pomocy społecznej,
 - e) tereny oznaczone symbolami: 1ZP, 2ZP, 3ZP, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- 2) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego – od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE

W granicach analizowanego terenu, źródłem promieniowania niejonizującego, są sieci elektroenergetyczne, stacje transformatorowe, stacja bazowa telefonii komórkowej oraz linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 220 kV „Blachownia – Łągisza”, przebiegająca przez północną część terenu. Przewidziana i dopuszczona w planie infrastruktura jak np. sieć elektroenergetyczna czy dopuszczone urządzenia wytwarzające energię z zasobów odnawialnych, są źródłem promieniowania elektromagnetycznego, które może potencjalnie oddziaływać na ludzi. W ocenianym projekcie planu, wprowadzono stosowne zapisy ograniczające, mające na celu ochronę ludzi, przed potencjalnie niekorzystnymi skutkami w/w oddziaływania na ludzi.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 40MN, 1MU, 2MU, 3MU, 4MU, 5MU, 6MU, 7MU, 8MU, 9MU, 1U, 2U, 3U obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Na rysunku planu uwzględniono przebieg napowietrznej linii wysokiego napięcia 220 kV oraz wyznaczono w jej obrębie pas technologiczny. W obrębie pasa technologicznego od linii elektroenergetycznej 220 kV relacji Blachownia-Łągisza (50 m, tj. po 25 m z każdej strony od osi linii), oznaczonej na rysunku planu, ustala się zakaz realizacji obiektów i urządzeń związanych ze stałym pobytem ludzi na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami: 1MN, 3MN, 5MN, 1ZP.

STREFY ODDZIAŁYWANIA OD CMENTARZA

Za zachodnią granicą analizowanego terenu, wskazuje się na lokalizację cmentarza. W granicach analizowanego terenu, wyznacza się strefy od cmentarza.

Dla terenów zabudowy położonych w strefie w odległości 50,0 m od granicy istniejącego cmentarza oznaczonej graficznie na rysunku planu zakazuje się lokalizacji:

- 1) nowej zabudowy mieszkaniowej,
- 2) zakładów produkcji żywności,
- 3) zakładów żywienia zbiorowego,
- 4) studni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych,
- 5) zakładów przechowujących artykuły żywności.

Dla terenów zabudowy położonych pomiędzy strefą w odległości 50,0 m od granicy istniejącego cmentarza do strefy w odległości 150,0 m od granicy cmentarza dopuszcza się lokalizację budynków z zastrzeżeniem podłączenia ich do sieci wodociągowej.

7.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Dziko występujące rośliny i zwierzęta podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzeń wykonawczych.

Zgodnie z zapisami w/w ustawy ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Przewidywane oddziaływanie na biosferę wynikające z realizacji ocenianego dokumentu, a polegające przede wszystkim na rozwoju terenów związanych z funkcją mieszkaniową, w mniejszym stopniu z funkcją mieszkaniowo – usługową, usługową oraz terenów drogowych, będzie związane z zajęciem części występujących tu siedlisk przyrodniczych, w tym głównie siedlisk ruderalnych, porośniętych niską roślinnością spontaniczną. Realizacja nowych form zagospodarowania, może także lokalnie wiązać się z wycinką roślinności wysokiej, tj. drzew bądź krzewów, których skupiska porastają w rejonie przeznaczonych do zabudowy nieużytków. Planowane ciągi drogowe, wyznaczone w północnej części terenu, przebiegają ponadto w rejonie zadrzewień, w tym porastających na gruntach leśnych. Choć w lokalnej skali, realizacja nowych terenów zabudowy, kosztem powierzchni biologicznie czynnych, jest działaniem potencjalnie mało korzystnym, to z uwagi ograniczoną powierzchnię terenów przeznaczonych do zainwestowania, zarówno w skali ocenianego terenu jak i w skali miasta, a także z uwagi na zachowane na mocy ocenianego projektu planu obszary zieleni (**1ZL, 2ZL, 1ZN, 2ZN, 1ZP, 2ZP, 3ZP**), działanie to nie będzie wpływało w sposób negatywny i znaczący na ogólny stan zachowania siedlisk przyrodniczych. Tereny te będą nadal mogły spełniać funkcje ekosystemowe, w tym stanowić siedlisko dla roślin, miejsce żerowania i bytowania dla zwierząt, np. ptaków oraz komunikować analizowany obszar, z terenami biologicznie czynnymi położonymi w sąsiedztwie, umożliwiając lokalną wymianę ekologiczną. Ostatnia kwestia, dotyczy w szczególności terenów o charakterze leśnym, położonych na północny analizowanego obszaru oraz obszaru dolin cieków na południu. Założeniem korzystnym w kwestii ochrony bioróżnorodności, jest ponadto wskazanie dla poszczególnych terenów, minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, w tym dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na poziomie od 30% do 40%. Układy zieleni urządzonej, towarzyszącej zabudowie, w tym np. przydomowe ogrody, gdzie prowadzona jest uprawa roślin ozdobnych i jadalnych, stanowią istną składową miejskiego ekosystemu, zapewniając schronienie czy miejsce żerowania dla licznych gatunków zwierząt, w tym owadów, ptaków czy drobnych ssaków.

Wraz z naruszeniem szaty roślinnej, przekształceniom będą podlegały siedliska faunistyczne. Lokalnie zostanie więc ograniczona ich powierzchnia, a zamieszkujące je gatunki zwierząt, zostaną wyparte na skutek zajmowania ich siedlisk na potrzeby infrastruktury drogowej czy zabudowy. W chwili obecnej nie są znane szczegółowe zamierzenia budowlane dotyczące planowanych przedsięwzięć, dlatego trudno jest jednoznacznie określić, w jakim stopniu będą one oddziaływały na faunę. Choć nieuniknione jest zjawisko potencjalnego zajęcia siedlisk gatunków chronionych, w tym np. ptaków, to jednak można stwierdzić, że realizacja ocenianego dokumentu nie przyczyni się do znaczącego ograniczenia ich populacji oraz możliwości ich występowania rozpatrywanych w szerszej skali. Z tego też względu, pomimo jednostkowego oddziaływania ocenianego dokumentu, nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną w skali miasta bądź regionu. Warto podkreślić, że przewidywane przeznaczenia terenów nie będą realizowane skokowo (nagle), ale w rozciągnięciu w czasie. Z tego względu w granicach objętych projektem planu

nie dojdzie do nagłego przekształcenia siedlisk. Ponadto z tego też względu, aktualnie trudno jest precyzyjnie określić jakie gatunki w danym miejscu i czasie będą podlegały presji. Oddziaływanie na faunę lokalnie będzie się również przejawiało w przypadkowym jej płoszeniu i powstawaniu efektu barierowego w sąsiedztwie obszarów przeznaczonych do zainwestowania, w tym przede wszystkim w rejonie dróg, ze względu na ruch, oświetlenie oraz emisję dźwięków (hałasu). Jest to jednak zjawisko już występujące na analizowanym terenie.

Realizacja ocenianych zamierzeń planistycznych, może być także potencjalnie związana z oddziaływaniem na nietoperze – z uwagi na położenie analizowanego terenu, w zasięgu ostoi Natura 2000, powołanej m.in. dla ochrony tych zwierząt. Kwestia ta została omówiona szerzej w poprzednich rozdziałach prognozy.

7.6.1. WŁYW NA TERIOLOGICZNE KORYTARZE EKOLOGICZNE

Analizowany teren położony jest poza zasięgiem głównych korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie kraju bądź wyznaczonych na obszarze województwa śląskiego.

7.7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

7.7.1. LASY OCHRONNE

Lasy ochronne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*.

Na analizowanym terenie występuje zbiorowisko leśne, zaklasyfikowane jako las o funkcji ochronnej. Obejmuje one północno – wschodnią część terenu i zostało zaklasyfikowane jako lasy ochronne w miastach i w wokół miast.

Na mocy ocenianego projektu planu, na przeważającej powierzchni w/w zbiorowiska leśnego, wprowadzono przeznaczenie terenów lasów (**1ZL, 2ZL**), gdzie wskazuje się na obowiązywanie zasad zagospodarowania i ochrony, zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach. Jedynie niewielki fragment opisywanego terenu leśnego (południowa część dz. ew. nr 1261/12), znalazł się w zasięgu projektowanych terenów drogowych (**1KDL, 1KDZ**). W przypadku realizacji innego niż leśne przeznaczenia terenu, konieczna będzie zmiana przeznaczenia terenu na cele nieleśne.

7.7.2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE

Ochrona gruntów leśnych oraz gruntów rolnych wynika m.in. z *Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

W północno – wschodniej części terenu, porasta zadrzewienie o charakterze leśnym. Teren ten pozostaje w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Brynek, Leśnictwa Stolarzowice. Na mocy ocenianego projektu planu, na przeważającej powierzchni w/w terenu wprowadza się przeznaczenie o symbolach **1ZL, 2ZL** – tereny lasów. Omawiane działanie planistyczne, zakładające ochronę przeważającej części w/w obszaru leśnego przed rozwojem zabudowy, jest działaniem korzystnym, przede wszystkim z punktu widzenia bioróżnorodności. Niewielki fragment terenu leśnego (południowa część dz. ew. nr 1261/12), znalazł się w zasięgu projektowanych terenów drogowych (**1KDL, 1KDZ**). Realizacja ciągu drogowego w analizowanym rejonie, będzie wymagała ustalenia innego niż leśny sposobu użytkowania gruntów leśnych, w ramach procedury przeznaczania gruntów leśnych na cele nieleśne.

W zachodniej części analizowanego terenu, zlokalizowane są powierzchnie, w rejonie których lokalnie prowadzona jest gospodarka rolna. W ich zasięgu, na mocy ocenianego projektu planu przewiduje się wprowadzenie terenów, w rejonie których możliwy będzie rozwój zainwestowania. Dotyczy to terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**24MN, 25MN, 26MN, 37MN, 38MN**). Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, wprowadzenie terenów zabudowy na obszary rolne, będzie wymagało zmiany przeznaczenia terenów na cele nierolnicze.

7.7.3. ZŁOŻA KOPALIN

Złoża surowców mineralnych podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze*.

W podłożu geologicznym analizowanego obszaru nie wskazuje się na występowanie złóż kopalin.

7.8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Obszar, w rejonie którego zlokalizowany jest omawiany teren, charakteryzuje się krajobrazem terenów miejskich – zurbanizowanych. Pierwotne uwarunkowania krajobrazowe, zostały na przestrzeni lat silnie zmienione, pod wpływem działalności człowieka. Teren objęty projektem planu miejscowego obejmuje zarówno tereny zabudowane, jak i obecnie wolne od zabudowy. Dominuje tu zabudowa o funkcji mieszkaniowej, tworząca wraz z rozchodzącą się promieniście od centralnego placu siecią ulic, charakterystyczny układ urbanistyczny – o wysokim stopniu uporządkowania. Poszczególnym zabudowaniom towarzyszą przydomowe ogrody, których zieleni łagodzi lokalny krajobraz. Z uwagi na ciekawy układ zabudowy, analizowany teren odznacza się zasadniczo wysokim walorem estetycznym. W północnej, zachodniej i południowo – zachodniej części terenu dominują obszary biologicznie czynne, w tym głównie nieużytki, lokalnie urozmaicone skupiskami drzew i krzewów. Na północy porasta ponadto zadrzewienie o charakterze leśnym. W granicach analizowanego terenu, znajdują się obiekty zabytkowe, stanowiące o jego wartości historycznej.

Docelowa i całkowita realizacja proponowanych w ocenianym dokumencie przeznaczeń terenów, wpłynie w sposób mało znaczący na lokalne uwarunkowania krajobrazowe, przede wszystkim z uwagi na stosunkowo niewielki przyrost powierzchni przeznaczonych do zabudowy, jak również ze względu na fakt, iż proponowane przeznaczenia nawiązują do przeznaczeń już w stanie obecnym funkcjonujących. Na ostateczny odbiór estetyczny docelowego zagospodarowania, będzie miał wpływ projekt budowlany nowych obiektów – w tym budynków bądź infrastruktury czy dobór gatunków roślin i elementów małej architektury – na terenie zieleni urządzonej, zastosowane materiały czy kolorystyka elewacji nowych budynków na wyznaczonych obszarach zabudowy, jak również pozostałe elementy zagospodarowania terenu, w tym np. towarzysząca zabudowie zieleni czy sam sposób jej lokalizacji. Z uwagi na charakter planowanego zainwestowania, istniejące formy zainwestowania w granicach analizowanego terenu oraz uwarunkowania terenów sąsiednich, nie przewiduje się, że realizacja założeń projektu planu może wpłynąć znacząco i negatywnie na lokalne uwarunkowania krajobrazowe. Korzystnym z punktu widzenia estetyki, jest zachowanie w granicach analizowanego terenu obszarów zieleni, w tym zieleni urządzonej, naturalnej i terenu lasu, tj. elementów, które mogą łagodzić odbiór estetyczny silnie przekształconego obszaru miejskiego.

W kontekście ochrony walorów krajobrazowych, w analizowanym dokumencie wprowadzono zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w tym zasady zagospodarowania terenów. Wskazuje się tu m.in. na nakaz zachowania wartościowej, urbanistycznej kompozycji funkcjonalno-przestrzennej zespołu osiedla bliźniaczych domów jednorodzinnych z ogrodami „Wolność” w Stolarzowicach, w układzie osi promienistych związanych dwoma placami – obejmujący Plac Jana, ulice: Witolda Gombrowicza, Jerzego Ossolińskiego, Mieszka I, Bronisława Czecha (od ul. Tadeusza Kościuszki do Placu Jana), Konstantego Damrota, Jana Wróbla, Krzyżowa Góra, Ksawerego Dunikowskiego – w tym: przebieg ulic, układ zieleni urządzonej, charakter zabudowy, na zasadach określonych w niniejszym planie.

Ochronie walorów krajobrazowych, będą ponadto służyły ustalone zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, przedstawione w rozdziale poniżej.

7.9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRA MATERIALNE I ZABYTKI

Na obszarze planu ustanawia się ochronę budynków, obiektu małej architektury i obiektów budowlanych o wartościach kulturowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków, oznaczonych na rysunku planu.

TABELA 4 Zestawienie budynków o wartościach kulturowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków

NUMER PORZĄDKOWY	ADRES	OPIS OBIEKTU	STYL OBIEKTU	CZAS POWSTANIA
1.	Plac Jana 13	dom dziecka w zespole osiedla	modernizm późny	2 połowa lat 30. XX w.
2.	ul. Bronisława Czecha 34	przedszkole w zespole osiedla	modernizm późny	2 połowa lat 30. XX w.
3.	ul. Bronisława Czecha 33	dawna biblioteka w zespole osiedla	modernizm późny	2 połowa lat 30. XX w.
4.	ul. Jerzego Ossolińskiego 4	zespół os. „Wolność”	funkcjonalizm, modernizm	lata 30. / 40. XX w.
5.	ul. Jerzego Ossolińskiego 2	zespół os. „Wolność”	funkcjonalizm, modernizm	lata 30. / 40. XX w.

Ustala się szczegółowe zasady ochrony: domu dziecka w zespole osiedla położonego przy Placu Jana 13 (oznaczonego numerem 1), przedszkola w zespole osiedla położonego przy ul. Bronisława Czecha 34 (oznaczonego numerem 2), dawnej biblioteki w zespole osiedla położonej przy ul. Bronisława Czecha 33 (oznaczonej numerem 3):

- 1) nakaz:
 - a) ochrony skali i formy architektonicznej budynków, kąta nachylenia i kształtu dachu, rozmieszczenia, proporcji i podziałów okien, detali architektonicznych, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) dla budynków oznaczonych numerami 2 i 3 stosowania:
 - tynków gruboziarnistych,
 - jednolitej, stonowanej kolorystyki elewacji (w kolorze naturalnego tynku) lub kolorystyki wynikającej bezpośrednio z odkrywek kolorystycznych,
- 2) zakaz:
 - a) dokonywania przekształceń budynków powodujących obniżenie ich wartości historycznych,
 - b) likwidacji lub zmiany proporcji i kształtu otworów okiennych i drzwiowych,
 - c) tynkowania budynków z zastosowaniem tynku w kolorach jaskrawych lub fosforyzujących, stosowania materiałów typu siding, blacha trapezowa i falista, dachówka bitumiczna, blachodachówka, kamień elewacyjny,
 - d) dla budynków oznaczonych numerami 2 i 3: stosowania blachodachówki jako materiału zastępczego dla istniejącej dachówki ceramicznej,
 - e) umieszczania na elewacjach frontowych budynków elementów takich jak: anteny, klimatyzatory, przewody natynkowe;
- 3) dopuszczenie:
 - a) przebudowy, a także zmiany sposobu użytkowania obiektów pod warunkiem, że działania te nie spowodują utraty historycznych cech stylowych obiektów takich jak: kąt nachylenia i kształt dachu, rozmieszczenie, proporcje i podziały okien oraz detale architektoniczne,
 - b) wymiany stolarki okiennej z zachowaniem pierwotnych podziałów,
 - c) stosowania rozwiązań, które nie spowodują utraty walorów zabytkowych obiektu i plastyki elewacji,
 - d) stosowania – jako pokrycia dachu – wyłącznie dachówki ceramicznej karpówki układanej w podwójną koronkę lub łuskę, w kolorze naturalnego spieku, tj. w odcieniach czerwieni, brązu,
 - e) odtworzenia oryginalnego, historycznych proporcji i kształtu otworu drzwiowego dla budynku położonego przy ul. Bronisława Czecha 34.

Dla budynków położonych przy ul. Jerzego Ossolińskiego 4 i 2 (oznaczonych numerami: 4 i 5) nie ustala się szczegółowych zasad ochrony, z zastrzeżeniem ustaleń szczegółowych, wskazanych dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: 5MN, 6MN, 9MN, 15MN, 17MN, 18MN, 22MN, 23MN, 26MN, 28MN, 30MN, 32MN, 35MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

TABELA 5 Zestawienie obiektów małej architektury o wartościach kulturowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków

NUMER PORZĄDKOWY	ADRES	OPIS OBIEKTU	CZAS POWSTANIA
1.	ul. Witolda Gombrowicza / ul. Żołnierska	krucyfiks	początek XX w.
2.	Plac Jana	krucyfiks	2 połowa lat 30. XX w.

Ustala się szczegółowe zasady ochrony obiektów małej architektury:

- 1) nakaz utrzymania obiektu w historycznej formie;
- 2) dla obiektu małej architektury oznaczonego numerem 1 – zakaz lokalizowania od strony ul. Witolda Gombrowicza i ul. Żołnierskiej innych obiektów lub zieleni przesłaniającej obiekt chroniony;
- 3) dla obiektu małej architektury oznaczonego numerem 2 – zakaz lokalizowania od strony Placu Jana, ul. Witolda Gombrowicza i ul. Jerzego Ossolińskiego innych obiektów lub zieleni przesłaniającej obiekt chroniony;

- 4) dopuszcza się ich odtworzenie w historycznej formie wynikającej z dokumentacji konserwatorskiej.

Ochronie, podlega obiekt budowlany – transformator, zlokalizowany naprzeciw budynków położonych przy ul. Witolda Gombrowicza 58 i 60 w Bytomiu, dla którego ustala się szczegółowe zasady ochrony:

- 1) nakaz ochrony skali i formy architektonicznej obiektu, kąta nachylenia i kształtu dachu;
- 2) zakaz:
 - a) dokonywania przekształceń obiektu powodujących obniżenie jego wartości historycznych,
 - b) tynkowania ceglanych elewacji, z zastrzeżeniem pkt 3 lit. c;
- 3) dopuszczenie:
 - a) przebudowy, a także zmiany sposobu użytkowania obiektu pod warunkiem, że działania te nie spowodują utraty historycznych cech stylowych obiektu takich jak: kąt nachylenia i kształt dachu,
 - b) stosowania rozwiązań, które nie spowodują utraty walorów zabytkowych obiektu i plastyki elewacji,
 - c) tynkowania fragmentów elewacji nie pokrytych cegłą, z zachowaniem wykończenia tynkiem gruboziarnistym w kolorze naturalnego tynku,
 - d) stosowania – jako pokrycia dachu – wyłącznie dachówki ceramicznej w kolorze czerwono-brunatnym lub ciemnoszarym,
 - e) odtworzenia oryginalnego, historycznego kształtu i rozmieszczenia otworu drzwiowego,
 - f) odtworzenia oryginalnej, historycznej elewacji.

Ochronie podlega obiekt budowlany – wieża ciśnień, zlokalizowana pomiędzy budynkami położonymi przy ul. Witolda Gombrowicza 81 w Bytomiu i Placu Jana 23 w Bytomiu, dla której ustala się szczegółowe zasady ochrony:

- 1) nakaz:
 - a) ochrony skali i formy architektonicznej obiektu, kąta nachylenia i kształtu dachu, rozmieszczenia, proporcji i podziałów okien, detali architektonicznych,
 - b) zachowania istniejącego typu wykończenia obiektu tynkiem w kolorze naturalnym, stonowanym;
- 2) zakaz:
 - a) dokonywania przekształceń obiektu powodujących obniżenie jego wartości historycznych, w tym zakaz stosowania materiałów niestosowanych pierwotnie, zmieniających wygląd elewacji,
 - b) likwidacji lub zmiany proporcji i kształtu otworów okiennych i drzwiowych;
- 3) dopuszczenie:
 - a) przebudowy, a także zmiany sposobu użytkowania obiektów pod warunkiem, że działania te nie spowodują utraty historycznych cech stylowych obiektu takich jak: kąt nachylenia i kształt dachu, rozmieszczenie, proporcje i podziały okien oraz detale architektoniczne,
 - b) wymiany stolarki okiennej z zachowaniem pierwotnych podziałów,
 - c) stosowania rozwiązań, które nie spowodują utraty walorów zabytkowych obiektu i plastyki elewacji,
 - d) umieszczania na elewacji obiektu elementów takich jak: anteny, klimatyzatory.

Na obszarze planu występują cztery stanowiska archeologiczne, oznaczone na rysunku planu, dla których warunki ochrony określa ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

7.10. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych pogłębiają się w związku z czym stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej.

„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno - gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, a ponadto z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć na stan polskiego środowiska czy na wzrost gospodarczy.

Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być podejmowane jednocześnie z realizowanymi działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Zaproponowano w nim cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, stanowiąc ich uzupełnienie w kontekście adaptacji.

W przywołanym powyżej dokumencie SPA2020 ujęto między innymi następujące cele i kierunki działań:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2. Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3. Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5. Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6. Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Kierunki działań:

- 2.1. Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2. Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1. Wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
- 3.2. Zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

- 4.1. Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)
- 4.2. Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 5.1. Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
- 5.2. Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 6.1. Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu
- 6.2. Ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

Mając na uwadze charakter oraz szczegółowość ocenianego dokumentu planistycznego, a także sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu i jego uwarunkowania środowiskowe, należy stwierdzić, iż w kontekście powyższych wskazań, analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest związana przede wszystkim z sektorami gospodarki przestrzennej i obszarami zurbanizowanymi, a także z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

Generalnie ustalenia projektu planu miejscowego wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych SPA 2020: 1.1, 1.3 i 1.5 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4. Do ustaleń analizowanego projektu MPZP realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- a) realizacja nowych obszarów zabudowy poza zasięgiem terenów szczególnego zagrożenia powodzią (kierunek 1.1 i 1.5);
- b) wyznaczenie dla poszczególnych terenów minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej (kierunek 4.2);
- c) wprowadzenie zapisów ograniczających, dotyczących ochrony powietrza, w tym również z zakresu gospodarki ciepłowniczej (kierunek 1.3 i 4.2);
- d) wprowadzenie zapisów ograniczających w kontekście ochrony wód, w tym z zakresu gospodarki wodno – ściekowej (kierunek 4.2);
- e) wprowadzenie w zapisach projektu planu zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej zgodnie z kierunkami SPA 2020 jak 1.3 i 4.2.

W zakres kierunków przyjętych w SPA2020 wpisują się również inne ustalenia projektu planu, sprzyjające ograniczeniom wpływu na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 10.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Teren objęty projektem planu położony jest w odległości około 60 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie wynikające z realizacji założeń planistycznych będzie generalnie związane z lokalną niwelacją terenu, przekształceniem szaty roślinnej i siedlisk faunistycznych, powstawaniem ścieków i odpadów oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami planu oraz przepisami obowiązującego ustawodawstwa, będą miały generalnie charakter lokalny. Z tego względu realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, w zasięgu wyznaczonego obszaru Natura 2000, tj. Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003) – w rejonie płytkiej eksploatacji górniczej oraz miejsc, w zasięgu których wskazuje się na lokalizację dawnych szybów porudnych. Dotyczy to terenu **1ZP** – gdzie dopuszczono realizację zieleni urządzonej wraz z małą architekturą, ale przede wszystkim terenu **3MN**, w rejonie którego, w zasięgu powierzchni wolnych od zabudowy, wskazuje się na lokalizację dawnych szybików. W rejonie opisanych uwarunkowań, mogą potencjalnie występować schronienia, bądź też wloty/wyloty do schronień nietoperzy, będących przedmiotem ochrony w ramach obszaru naturalnego. Z chwilą realizacji planowanego zagospodarowania mogą one zostać naruszone i stracić swoją funkcjonalność.

Kwestią potencjalnie problemową, jest również dopuszczony rozwój terenów związanych ze stałym pobytem ludzi – podlegających ochronie akustycznej, w sąsiedztwie drogi krajowej nr 78, gdzie notowane były przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Dotyczy to fragmentów terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz fragmentu terenu zabudowy mieszkaniowo – usługowej (**3MN**, **25MN**, **37MN**, **3MU**, **3U**). W przypadku braku wprowadzenia stosownych rozwiązań z zakresu ochrony przed hałasem, tereny te mogą podlegać niekorzystnym oddziaływaniom akustycznym. Kolejną kwestią potencjalnie problemową, wynikającą z założeń ocenianego dokumentu, w kontekście oddziaływań akustycznych, może być realizacja i funkcjonowanie drogi – w ramach wyznaczonych na mocy ocenianego projektu planu terenów **1KDL**, **1KDZ**. Przebieg w/w drogi, wyznaczono w północnej części terenu, w tym w sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Droga ta, zgodnie z przebiegiem

wyznaczonym w studium, umożliwi komunikację od drogi krajowej nr 78 do położonej na wschodzie dzielnicy Stroszek. Z uwagi na proponowaną klasę drogi, należy przypuszczać, iż będzie ona miała znaczenie ponadlokalne, a zatem potencjalny ruch pojazdów w jej rejonie i wynikająca z niego emisja hałasu do środowiska, może stanowić potencjalnie uciążliwość dla mieszkańców zabudowy istniejącej i przyszłej.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, w tym między innymi w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej czy też terenów dawnych szybów porudnych. Obszary te stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. Część terenów pozostających w granicach w/w uwarunkowań, jest już obecnie zainwestowana, niemniej występują tu także powierzchnie wolne od zabudowy, gdzie możliwy będzie rozwój zainwestowania – w ramach terenów wyznaczonych na mocy ocenianego projektu planu (tereny **3MN, 24MN, 37MN, 12P**).

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych. Dotyczy to zarówno terenów już zainwestowanych, ale także takich, gdzie możliwy będzie rozwój zabudowy w przyszłości – na mocy ustaleń analizowanego projektu MPZP (teren **2MN, 24MN, 26MN, 37MN, 38MN, 2MU, 1U, 12P, 4KDD, 1KDL, 1KDZ**). Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, a zatem rozwój zainwestowania w ich rejonie, może generować potencjalne problemy, dlatego przed wprowadzeniem zagospodarowania, w tym zabudowy kubaturowej, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej oraz melioracji.

Realizacja ocenianego dokumentu będzie związana z zajęciem części siedlisk przyrodniczych w analizowanych granicach, w tym może wiązać się z lokalną koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których przewidziano rozwój zainwestowania. Niemniej, w związku z faktem, iż na analizowanym terenie założono utrzymanie w dotychczasowym stanie zagospodarowania części powierzchni zadrzewień – w tym terenu lasu, terenów zieleni naturalnej i urządzonej, mogących nadal pełnić funkcje ekologiczne, należy przyjąć, iż realizacja założeń ocenianego projektu MPZP, nie będzie miała znaczącego, negatywnego wpływu na środowisko, w kontekście zachowania terenów biologicznych w skali miasta czy regionu. Z uwagi na powyższe, nie przewiduje się również, aby możliwe zajęcie siedlisk przyrodniczych, przyczyniło się lokalnego osłabienia kondycji systemu przyrodniczego w skali całego miasta.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Północna oraz zachodnia część analizowanego terenu, położona jest w zasięgu obszaru Natura 2000, tj. Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003). W rejonie ostoi, w stosunku do aktualnego stanu zagospodarowania, zaproponowano wprowadzenie przeznaczeń terenów, w rejonie których, możliwa będzie realizacja nowej zabudowy wraz z infrastrukturą towarzyszącą czy zieleni urządzonej z elementami małej architektury. Lokalnie wprowadzenie nowych form zainwestowania, może wymagać przeprowadzenia dodatkowej oceny możliwego oddziaływania nowych inwestycji na przedmiot ochrony, jakim są nirtoperze, z uwagi na uwarunkowania środowiskowe analizowanego terenu, w rejonie którego znajdują się obszary, mogące potencjalnie stanowić miejsca schronienia tych ssaków. Kwesta potencjalnego oddziaływania realizacji przyszłego zainwestowania w rejonie w/w obszaru nurtowego, została omówiona szerzej w poprzednich rozdziałach niniejszej prognozy.

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska – w kontekście wpływu na środowisko oraz na ludzi. Jednym z najistotniejszych

zapisów w kontekście oddziaływania na ludzi, jest wprowadzenie *zakazu realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii* oraz ustalenie, iż *zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach, nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny*. Powyższe ustalenia, ograniczają możliwość realizacji inwestycji, których oddziaływanie mogłoby wpływać negatywnie na obszary sąsiadujące, w tym spowodować wystąpienie czynników zagrażających życiu lub zdrowiu ludzi. Pomimo, iż w granicach objętych projektem MPZP dopuszczono realizację wybranych przedsięwzięć, zaliczanych do grupy inwestycji mogących oddziaływać znacząco na środowisko, to świetle przytoczonych zapisów oraz przy uwzględnieniu przepisów odrębnych prawa krajowego, generalnie nie przewiduje się, aby realizacja założeń planistycznych, prowadziła do wystąpienia oddziaływań znaczących i negatywnych, powodujących szkody w środowisku.

Sposób w jaki w ocenianym dokumencie ujęto ustalenia służące ochronie i ograniczeniu oddziaływania na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony poniżej.

10.1. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Ochronie powietrza atmosferycznego, w sposób pośredni bądź bezpośredni, będą służyły następujące ustalenia przewidziane w ocenianym projekcie planu:

W zakresie ochrony powietrza, ustala się:

- 1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pyłących.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło, ustala się:

- 1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Ochronie powietrza atmosferycznego będą także służyły zapisy z zakresu gospodarki odpadami. Korzystny wpływ na stan aerosanitarny, będzie miało także założenie utrzymania znacznego odsetka terenów biologicznie czynnych, w granicach całego obszaru objętego projektem planu.

10.2. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

W ocenianym projekcie planu, wprowadzono szczegółowe wskazania z zakresu ochrony powierzchni ziemi, w tym:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
- 2) nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowego będą służyły wskazania dotyczące postępowania z odpadami, w tym:

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) dopuszczenie dla działalności prowadzonych na terenach objętych planem, magazynowania odpadów powstałych w wyniku tej działalności, wyłącznie w budynkach lub zadaszonych wiatach.

Ochronie powierzchni ziemi, w skali całego terenu, będzie sprzyjało wprowadzenie przeznaczeń terenów o funkcji przyrodniczej bądź o wysokim odsetku powierzchni biologicznie czynnych, tj. terenów lasu (ZL), zieleni naturalnej (ZN) i urządzonej (ZP), a także przyjęcie dla poszczególnych przeznaczeń terenów zainwestowanych minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

10.3. OCHRONA WÓD

W zapisach analizowanego projektu planu, w zakresie ochrony wód ustala się:

- 1) nakaz zachowania ciągłości systemu melioracji;
- 2) w przypadku naruszenia istniejących urządzeń wodnych i melioracyjnych, tj. rowów otwartych oraz drenażu, nakaz przebudowy tych urządzeń lub budowy nowych;
- 3) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;
- 4) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 5) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
- 6) nakaz zachowania istniejących cieków wodnych wraz z towarzyszącymi zadrzewieniami i roślinnością w naturalnej formie;
- 7) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych;
- 8) ze względu na położenie obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 330 Gliwice wraz z ustanowionym obszarem ochronnym, obowiązują działania zawarte w rozporządzeniu Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 – Zbiornik Gliwice.

Ponadto, wprowadza się zapisy szczegółowe, dotyczące zasad odprowadzania ścieków sanitarnych oraz deszczowych:

- 1) odprowadzanie ścieków sanitarnych i deszczowych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- 5) nakaz stosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe odprowadzane z terenów parkingów terenowych o powierzchni powyżej 0,1 ha.

Ochronie wód będą także służyły zapisy dotyczące ochrony powierzchni ziemi czy gospodarki odpadami jak również wyznaczenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych – dla poszczególnych przeznaczeń, w tym w rejonie obszarów zabudowy.

10.4. OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

W zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
 - a) tereny oznaczone symbolami: 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 40MN, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - b) tereny oznaczone symbolami: 1MU, 3MU, 4MU, 5MU, 6MU, 8MU, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo-usługowe,
 - c) tereny oznaczone symbolami: 2MU, 9MU, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod domy opieki społecznej,
 - d) tereny oznaczone symbolami: 2U, 7MU, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży i domy pomocy społecznej,

- e) tereny oznaczone symbolami: 1ZP, 2ZP, 3ZP, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- 2) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego – od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 40MN, 1MU, 2MU, 3MU, 4MU, 5MU, 6MU, 7MU, 8MU, 9MU, 1U, 2U, 3U obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Na rysunku planu uwzględniono przebieg napowietrznej linii wysokiego napięcia 220 kV oraz wyznaczono w jej obrębie pas technologiczny. W obrębie pasa technologicznego od linii elektroenergetycznej 220 kV relacji Blachownia-Łągisza (50 m, tj. po 25 m z każdej strony od osi linii), oznaczonej na rysunku planu, ustala się zakaz realizacji obiektów i urządzeń związanych ze stałym pobytem ludzi na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami: 1MN, 3MN, 5MN, 1ZP.

10.5. OCHRONA PRZYRODY

Ochronie zasobów przyrody będzie przede wszystkim służyło wprowadzenie przeznaczeń terenów: lasu, zieleni naturalnej czy zieleni urządzonej. Ponadto, korzystny wpływ na zachowanie lokalnego układu przyrodniczego będzie miało określenie dla poszczególnych przeznaczeń terenów minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej.

W ocenianym projekcie MPZP, określa się, iż północna i zachodnia część obszaru planu położona jest w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 "Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie" o symbolu PLH240003, zatwierdzonego decyzją Komisji Europejskiej 2008/25/WE z dnia 13 listopada 2007 r. oraz wskazuje się, iż dla w/w obszaru obowiązują działania zawarte w planie zadań ochronnych – zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003, zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 oraz zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 lipca 2023 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003. Ponadto, w ocenianym projekcie MPZP, wprowadzono zapis, mówiący, iż na terenie położonym w granicach obszaru Natura 2000 ustala się nakaz realizacji zabudowy i zagospodarowania terenów, w tym lokalizowania inwestycji i przedsięwzięć – zgodnie z planem zadań ochronnych wydanym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003, zmienionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 oraz zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 lipca 2023 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003. Zasięg obszaru Natura 2000, przedstawiono ponadto na rysunku planu.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

W odniesieniu do terenu objętego opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

Kwestią potencjalnie problemową, z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych, jest możliwy rozwój zainwestowania, w zasięgu wyznaczonego obszaru Natura 2000, w rejonie płytkiej eksploatacji górniczej oraz dawnych, zlikwidowanych szybów porudnych, tj. w miejscach, gdzie mogą potencjalnie występować schronienia, bądź też wloty/wyloty do schronień nietoperzy, będących przedmiotem ochrony w ramach obszaru naturalnego. W związku z powyższym, w myśl zasady przeczności, realizację zainwestowania, w rejonie proponowanych do rozwoju terenów (**1ZP, 3MN**) – w zasięgu obszaru Natura 2000, należałoby poprzedzić ekspertyzą specjalisty, która potwierdziłaby bądź wykluczyłaby jednoznacznie, czy w zasięgu w/w terenów, znajdują się miejsca bytowania nietoperzy bądź wloty/wyloty do kryjówek.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się projektowany rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej, podlegających na mocy przepisów odrębnych, ochronie akustycznej - w rejonie drogi krajowej nr 78, gdzie wskazuje się na występowanie przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku. Przed realizacją nowych obiektów mieszkalnych, należałoby w pierwszej kolejności rozważyć odsunięcie linii zabudowy od drogi. Sugeruje się także, w miarę możliwości, lokalizowanie budynków w dalszych częściach działki, w odsunięciu od drogi oraz wprowadzenie nasadzeń zieleni ozdobnej izolacyjnej wzdłuż granicy działki z terenem drogowym. Kwestią potencjalnie problemową może być również realizacja i funkcjonowanie drogi – w ramach wyznaczonych na mocy ocenianego projektu planu terenów **1KDL, 1KDZ**. Przebieg w/w drogi, wyznaczono w północnej części terenu, w tym w sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Z uwagi na proponowaną klasę drogi oraz jej przebieg – wyznaczony w dokumencie studium, należy założyć iż będzie ona miała znaczenie ponadlokalne, a zatem potencjalny ruch pojazdów w jej rejonie i wynikająca z niego emisja hałasu do środowiska, może stanowić potencjalnie uciążliwość dla mieszkańców zabudowy istniejącej i przyszłej. Na etapie niniejszej prognozy, nie można jednoznacznie ocenić, czy w rejonie istniejącej bądź przyszłej zabudowy będzie miała miejsce ponadnormatywna emisja dźwięku oraz jaka będzie ewentualna skala tego zjawiska, niemniej nie można także jednoznacznie wykluczyć, iż nie będzie dochodziło tu do ponadnormatywnej emisji dźwięku – związanej ruchem komunikacyjnym. W celu minimalizacji potencjalnie niekorzystnego oddziaływania w/w drogi na obszary zabudowy chronionej akustycznie, położone w jej sąsiedztwie, korzystne byłoby uwzględnienie przy projektowaniu przyszłej zabudowy, wszelkich działań mogących ograniczyć emisję dźwięku, w tym np. należałoby rozważyć zastosowanie rozwiązań zapewniających maksymalną izolacyjność akustyczną budynków. W rejonie terenu zabudowy mieszkaniowo – usługowej, korzystne byłoby lokowanie w pierwszej linii zabudowy przy granicy z terenem drogowym – budynków usługowych, natomiast w dalszej odległości od granicy – obiektów mieszkalnych. Ochronie akustycznej, sprzyjałoby także wprowadzenie na granicy terenów – nasadzeń zieleni wysokiej, stanowiącej naturalny ekran akustyczny. Opisane powyżej rozwiązania, dotyczą jedynie nowych terenów zabudowy, proponowanych do rozwoju w rejonie przyszłego ciągu drogowego. Należy podkreślić, iż w szerszym kontekście, omawiana droga, stanowi ciąg komunikacyjny o długości przekraczającej 1km, a zatem zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*, zalicza się do przedsięwzięć, przed realizacją których, może być wymagana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. O konieczności uzyskania w/w decyzji, decyduje odpowiedni organ administracji. Wszelkie rozwiązania techniczne i technologiczne oraz rozwiązania mające na celu ochronę zasobów środowiska, w tym z zakresu ochrony akustycznej, winny zostać przedstawione przez Inwestora, na etapie ubiegania się o w/w zgodę. Pozwoli to określić wpływ użytkowania przyszłej drogi na poszczególne komponenty środowiska, w tym w zakresie emisji hałasu do środowiska. W ocenianym projekcie planu, w kontekście ochrony akustycznej, wprowadzono stosowne zapisy ograniczające.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój terenów zainwestowanych, na obszarach zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, tj.

w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej czy też terenów dawnych szybów porudnych. Na w/w obszarach, dla potencjalnych działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należy przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne.

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych, gdzie możliwy będzie w przyszłości rozwój zainwestowania. Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem w ich rejonie zagospodarowania, w tym zabudowy kubaturowej, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej oraz melioracji.

Realizacja nowego zainwestowania, w oparciu o założenia ocenianego projektu planu, może wiązać się również z lokalną koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których ten rozwój przewidziano. W przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na zwierzęta, w tym awifaunę, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie ornitologicznej, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Przed ewentualną realizacją zainwestowania, która wiązać się będzie z zajęciem obszarów zadrzewień, przed przystąpieniem do prac budowlanych, korzystne byłoby sprawdzenie terenu pod kątem występowania innych gatunków zwierząt chronionych, mogących bytować w rejonie zadrzewień, w tym np. jeży. Dodatkowo, należałoby w miarę możliwości rozważyć zachowanie istniejącej zieleni wysokiej, w północnej części analizowanego obszaru, w rejonie terenu **1ZP**, pozostającego w zasięgu obszaru Natura 2000. Zadrzewienia te, mogą stanowić potencjalne żerowisko oraz schronienie dla chiropterofauny.

Sugeruje się także, dla całego obszaru objętego projektem planu, aby w przypadku wprowadzenia nowych nasadzeń zieleni ozdobnej, w tym w szczególności w rejonie nowego terenu zieleni urządzonej, zlokalizowanego na północy, stosować gatunki rodzime.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie Placu Jana w Bytomiu. Przedmiotowa prognoza została opracowana w celu określenia wpływu projektowanego w ocenianym dokumencie sposobu zagospodarowania terenu na poszczególne komponenty środowiska. W zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko na etapie realizacji ustaleń projektu planu zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnych zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

Teren objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest północno - zachodniej części miasta Bytomia, w rejonie dzielnicy Stolarzowice i zajmuje powierzchnię około 106,7 ha. Jego północna granica przebiega w rejonie obszarów zadrzewionych o charakterze leśnym i stanowi ją granica administracyjna miasta Bytomia z gminą Tarnowskie Góry (Repty Śląskie). Wschodnia granica analizowanego terenu przebiega wzdłuż ul. Planeta oraz w rejonie zabudowań mieszkalnych, zlokalizowanych po wschodniej stronie ul. Xawerego Dunikowskiego. Południową granicę terenu wyznaczają ulice: Tadeusza Kościuszki, Bronisława Czecha i Ptakowicka. Zachodnią granicę opracowania wyznacza ul. Żołnierska (droga krajowa nr 78), pozostająca w większości poza zakresem opracowania. W granicach analizowanego terenu, w stanie istniejącym, dominują powierzchnie zagospodarowane, w tym powierzchnie zabudowy o funkcji mieszkalnej, w mniejszym stopniu o funkcji usługowej. W centralnej części omawianego terenu, położony jest niewielki skwer – Plac Jana, od którego promieniście odchodzą lokalne drogi, w rejonie których koncentrują się zabudowania w postaci domów jednorodzinnych i bliźniaków, wraz z towarzyszącymi im ogrodami. Za zachodnią granicą opracowania, przebiega droga krajowa nr 78. W granicach analizowanego terenu, zlokalizowane są zabytki. W południowej i zachodniej części terenu, zlokalizowane są obszary rolnicze oraz nieużytki. Przez południową część terenu przepływają niewielkie potoki, w północnej części terenu porasta zbiorowisko leśne. Północna oraz zachodnia część terenu, położona jest w zasięgu obszaru Natura 2000, utworzonego w celu m.in. ochrony nietoperzy.

Dla analizowanego terenu, nie został dotychczas uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Na mocy ocenianego dokumentu, przewiduje się:

- 1) Wprowadzenie przeznaczenia terenów o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej (**MN, MU**) wraz z terenami infrastruktury komunikacyjnej (**KDD, KDW, KDX, KX, KS**) - w rejonie powierzchni zainwestowanych - zgodnie z aktualnym sposobem zagospodarowania;
- 2) Wprowadzenie przeznaczenia terenów o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej (**MN, MU**) oraz fragmentu terenu drogi publicznej klasy dojazdowej (**KDD**) - w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym lokalnie zadrzewionych;
- 3) Wprowadzenie przeznaczenia terenów o funkcji usługowej (**U**) - w rejonie powierzchni zainwestowanych - zgodnie z aktualnym sposobem zagospodarowania;
- 4) Wprowadzenie przeznaczenia terenów o funkcji usługowej (**U**) - w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym lokalnie zadrzewionych;
- 5) Wprowadzenie przeznaczenia terenów infrastruktury komunikacyjnej, w ramach terenów dróg publicznych klasy: głównej, zbiorczej i lokalnej (**KDG, KDZ, KDL**) - w rejonie istniejących, głównych ciągów komunikacji drogowej;
- 6) Wprowadzenie przeznaczenia terenów infrastruktury komunikacyjnej, w ramach terenów dróg publicznych klasy: zbiorczej i lokalnej (**KDZ, KDL**) - w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym również zadrzewionych, lokalnie o charakterze leśnym;
- 7) Wprowadzenie przeznaczenia terenów lasów (**ZL**), w rejonie powierzchni porośniętych zadrzewieniem o charakterze leśnym;
- 8) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni nieurządzonej (**ZN**), w rejonie dolin niewielkich cieków powierzchniowych;
- 9) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni urządzonej (**ZP**), w zasięgu skwerów zlokalizowanych w rejonie Placu Jana;
- 10) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zieleni urządzonej (**ZP**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych o charakterze nieużytku, częściowo porośniętych zielenią wysoką.

Przedstawiony powyżej zakres rozwoju terenów zainwestowanych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

Realizacja założeń ocenianego dokumentu, będzie wiązała się z możliwością rozwoju nowych terenów zainwestowanych, kosztem powierzchni funkcjonujących obecnie jako obszary zieleni. W przypadku realizacji nowej infrastruktury czy obiektów budowlanych, związanych z proponowanymi do rozwoju obszarami zainwestowanymi, należy spodziewać się wystąpienia oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie krótkotrwałe na etapie budowy związane będzie z możliwą realizacją nowych obiektów budowlanych, odcinków dróg czy realizacją nowego terenu zieleni urządzonej, np. zieleni parkowej. Na etapie budowy poszczególnych zamierzeń, będzie między innymi dochodziło do emisji hałasu oraz uwalniania zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji. Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi. Wprowadzanie poza przyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni zielonych i częściowym usunięciem porastającej jej roślinności. Należy jednak podkreślić, iż w kontekście analizowanego obszaru, skala tego zjawiska nie będzie znacząca. Wraz zajęciem terenów zielonych trwale przekształcone zostaną siedliska zwierząt (ograniczona zostanie ich powierzchnia). Na etapie działalności poszczególnych inwestycji, można spodziewać się oddziaływania z zakresu emisji hałasu czy zanieczyszczeń do powietrza, związanych głównie z ruchem kołowym, odbywającym się w rejonie nowych dróg czy emisją substancji związaną z potencjalną koniecznością ogrzewania budynków, związanych z pobytem ludzi. Do oddziaływań długotrwałych, należy także zaliczyć wzrost powstawania ścieków – z terenów zabudowy. Na mocy ocenianego projektu planu, wprowadzono stosowne zapisy ograniczające, w tym m.in. z zakresu ochrony przez hałasem, ochrony powietrza, ochrony wód i powierzchni ziemi czy ochrony przyrody i krajobrazu.

Z uwagi na oddalenie od granic państwa oraz ze względu na lokalny charakter oddziaływania proponowanego w ocenianym projekcie planu przeznaczenia terenów, nie przewiduje się zaistnienia oddziaływania, wykraczającego poza granice kraju.

W odniesieniu do terenów objętych opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, w zasięgu wyznaczonego obszaru Natura 2000, tj. Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003) – w rejonie płytkiej eksploatacji górniczej oraz miejsc, w zasięgu których wskazuje się na lokalizację dawnych szybów porudnych. Dotyczy to terenu **1ZP** oraz **3MN**. W ich rejonie, mogą potencjalnie występować schronienia, bądź też wloty/wyloty do schronień nietoperzy, będących przedmiotem ochrony w ramach obszaru naturalnego. Z chwilą realizacji planowanego zagospodarowania mogą one zostać naruszone i stracić swoją funkcjonalność. Realizację przyszłego zainwestowania, należałoby tu poprzedzić ekspertyzą specjalisty, która potwierdziłaby bądź wykluczyła jednoznacznie, czy w zasięgu w/w terenów, znajdują się miejsca bytowania nietoperzy bądź wloty/wyloty do kryjówek.

Kwestią potencjalnie problemową, jest również dopuszczony rozwój terenów związanych ze stałym pobytem ludzi – podlegających ochronie przed hałasem, w sąsiedztwie drogi krajowej nr 78. Dotyczy to fragmentów terenów **3MN**, **25MN**, **37MN**, **3MU**. W przypadku braku wprowadzenia stosownych rozwiązań z zakresu ochrony przed hałasem, tereny te mogą podlegać niekorzystnym oddziaływaniom. Kolejną kwestią potencjalnie problemową, może być realizacja i funkcjonowanie drogi – w ramach terenów **1KDL**, **1KDZ**. Przebieg w/w drogi, wyznaczono w północnej części terenu, w tym w sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Droga ta, zgodnie z przebiegiem wyznaczonym w studium, ma charakter ponadlokalny, a zatem potencjalny ruch pojazdów w jej rejonie i wynikająca z niego emisja hałasu do środowiska, może stanowić potencjalnie uciążliwość dla mieszkańców zabudowy istniejącej i przyszłej. W analizowanym projekcie planu miejscowego, wprowadzono stosowne zapisy, dotyczące ochrony przed hałasem. Sugeruje się tu także, aby przed realizacją nowych obiektów mieszkalnych w rejonie drogi krajowej oraz drogi przebiegającej na północy, w pierwszej kolejności rozważyć odsunięcie linii zabudowy od drogi. Zaleca się także, w miarę możliwości, lokalizowanie budynków w dalszych częściach działki, w odsunięciu od drogi oraz wprowadzenie nasadzeń zieleni ozdobnej izolacyjnej wzdłuż granicy działki z terenem drogowym.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, znajduje się także możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach zagrożonych możliwością wystąpienia niekorzystnych zjawisk geologicznych, np. deformacji nieciągłych powierzchni, tj. w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej czy też terenów dawnych szybów porudnych. Obszary te stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. Przed wprowadzaniem zainwestowania na tych obszarach, w tym w rejonie terenów **3MN**, **24MN**, **37MN**, **1ZP**, **3U** należy przeprowadzić stosowne badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych. Dotyczy to zarówno terenów już zainwestowanych, ale także takich, gdzie możliwy będzie rozwój zabudowy w przyszłości – na mocy ustaleń analizowanego projektu MPZP (teren **2MN**, **24MN**, **26MN**, **37MN**, **38MN**, **2MU**, **1U**, **1ZP**, **4KDD**, **1KDL**, **1KDZ**). Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania, a zatem rozwój zainwestowania w ich rejonie, może generować potencjalne problemy. Przed wprowadzeniem zagospodarowania, w tym zabudowy, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej oraz melioracji.

Realizacja ocenianego dokumentu będzie związana z zajęciem części siedlisk przyrodniczych w analizowanych granicach, w tym może wiązać się z lokalną koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których przewidziano rozwój zainwestowania. Niemniej, w związku z faktem, iż na analizowanym terenie założono utrzymanie w dotychczasowym stanie zagospodarowania części powierzchni zadrzewień – w tym terenu lasu, terenów zieleni naturalnej i urządzonej, mogących nadal pełnić funkcje ekologiczne, należy przyjąć, iż realizacja założeń ocenianego projektu MPZP, nie będzie miała znaczącego, negatywnego wpływu na środowisko, w kontekście zachowania terenów zieleni w skali miasta czy regionu. Z uwagi na powyższe, nie przewiduje się również, aby możliwe

zajęcie siedlisk przyrodniczych, przyczyniło się lokalnego osłabienia kondycji systemu przyrodniczego w skali całego miasta. W przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na zwierzęta, w tym ptaki, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie specjalisty, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Przed ewentualną realizacją zainwestowania, która wiązać się będzie z zajęciem obszarów zadrzewień, przed przystąpieniem do prac budowlanych, korzystne byłoby sprawdzenie terenu pod kątem występowania innych gatunków zwierząt chronionych, mogących bytować w rejonie zadrzewień, w tym np. jeży. Dodatkowo, należałoby w miarę możliwości rozważyć zachowanie istniejącej zieleni wysokiej, w północnej części analizowanego obszaru, w rejonie terenu **1ZP**, pozostającego w zasięgu obszaru Natura 2000. Zadrzewienia te, mogą stanowić potencjalne żerowisko oraz schronienie dla nietoperzy. Sugeruje się także, dla całego obszaru objętego projektem planu, aby w przypadku wprowadzenia nowych nasadzeń zieleni ozdobnej, w tym w szczególności w rejonie nowego terenu zieleni urządzonej, zlokalizowanego na północy, stosować gatunki rodzime.

Podsumowując, analizowany projekt planu miejscowego umożliwia rozwój nowych form zabudowy i infrastruktury, w rejonie terenów dotychczas niezainwestowanych. W analizowanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzono zapisy, mające na celu ograniczenie potencjalnego oddziaływania na środowisko, w tym uwzględniono występowanie obszaru Natura 2000. Realizacja założeń projektu planu, nie będzie związana ze znaczącym i negatywnym oddziaływaniem na środowisko, a poprzez wprowadzenie zakazów i nakazów, dotyczących sposobu zagospodarowania, może przyczynić się do ochrony środowiska przed dalszą degradacją. Uchwalenie ocenianego projektu planu miejscowego, będzie przyczyniało się do ochrony środowiska naturalnego przedmiotowego terenu, w tym m.in. poprzez ustalenie zachowania części terenów zieleni, a także określenie minimalnego odsetka powierzchni zielonych, dla poszczególnych przeznaczeń terenów. Przyjęcie ocenianego dokumentu jako elementu prawa miejscowego, pozwoli ochronić analizowany obszar przed niekontrolowanym rozwojem zabudowy na obszarze dotychczas nieobjętym planem – w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych.